

BUDAÖRS VÁROS POLGÁRMESTERE

2040 Budaörs, Szabadság út 134.

Telefon: 06/23 447 817

FAX: 06/23 447 819

E-mail: polgarmester@budaors.hu

www.budaors.hu

ELŐTERJESZTÉSE

a Szociális és Egészségügyi Bizottság 2022. május 20-ai ülésére

Ügyiratszám: XIV/1096-26/2022

Tárgy: Átfogó értékelés a 2021. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

Az előterjesztés tárgyalása a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mőtv.) 46. § (2) bekezdés a) pontja, illetőleg Budaörs Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 36/2010.(XI.12.) önkormányzati rendelete Budaörs Város Önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzatáról (a továbbiakban: SZMSZ) 18. § (1) bekezdése alapján **nyilvános** ülésen történik.

Tisztelt Szociális és Egészségügyi Bizottság!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig átfogó értékelést készít, amelyet a Képviselő-testület megtárgyal.

Az átfogó értékelést meg kell küldeni Pest Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálynak, mint gyámhatóságnak.

Budaörs Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 36/2010.(XI.12.) önkormányzati rendelete Budaörs Város Önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzatáról 1. sz. melléklet 6.1.35. alpontja alapján **az értékelés elfogadása a Szociális és Egészségügyi Bizottság hatáskörébe tartozik.**

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete által meghatározottak szerint az önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzügyi, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzügyi vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
 - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).

EDTR-ben jóváhagyott. Nyomtatva: 2022. 05. 06. EK/S.ZS

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogreprevenció stb.).

Az értékelés a gyermekvédelmi rendszer (pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások) helyi szereplőinek az Esély Szociális Társulás Szociális és Gyermekjóléti Központ, Egyesített Bölcsődei Intézmények beszámolója valamint a Szociális és Egészségügyi Iroda adatai és feladatköre alapján készült.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2021. évi ellátásáról szóló átfogó értékelés annak nagy terjedelme miatt a Szociális és Egészségügyi Irodán vagy az Elektronikus Döntéstámogató Rendszerben (EDtR) tekinthető meg.

Kérem a Tisztelt Szociális és Egészségügyi Bizottságot, hogy az átfogó értékelést megtárgyalni és elfogadni szíveskedjék.

Határozati javaslat a Szociális és Egészségügyi Bizottság részére:

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testületének Szociális és Egészségügyi Bizottsága a 2021. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelést a melléklet szerinti tartalommal elfogadja.

A döntés az SZMSZ 37. § (1) bekezdése, 38. § (1) bekezdése és 60. §-a alapján egyszerű szótöbbséget követel meg és nyílt szavazással történik.

Határidő: 2022. május 31.

Felelős: Polgármester

Végrehajtást végzi: Szociális és Egészségügyi Iroda

Budaörs, 2022. április 29.

Wittinghoff Tamás
polgármester

Előterjesztést készítette: Szociális és Egészségügyi Iroda

Fehér Katalin szociális osztályvezető:

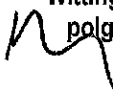
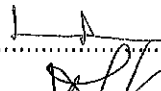
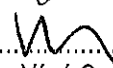
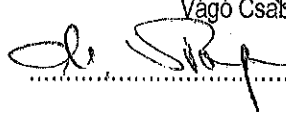
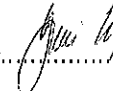
Szociális és Egészségügyi Iroda vezetője:

Látta:

Polgármesteri Kabinet vezetője:

Törvényességi felügyelet:

dr. Bocsi István
jegyző

.....

.....
Kövesdi Gabriella
.....

Vágó Csaba
.....

.....

.....

**BUDAÖRS VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉSE**

**A 2021. ÉVI GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATOK
ELLÁTÁSÁRÓL**

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	2
1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira	3
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása	4
2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	4
2.2. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli ellátás	5
2.3. Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet	5
2.4. Települési támogatás	6
2.5. Élethelyi kiegészítő támogatás	6
2.6. Születési támogatás	7
2.7. Gondozási támogatás	7
2.8. Lakbértámogatás	8
2.9. Gyermekétkeztetési térítési díj-kedvezmény	8
2.9.1. Szünidei gyermekétkeztetés	9
2.9.2. Intézményi gyermekétkeztetés	9
2.10. Gyermek karácsonyi támogatása	9
2.11. Babaköszöntő csomag	10
2.12. Tanulmányi ösztöndíjak	10
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása	11
3.1. Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata	11
3.1.2. Esély Szociális Társulás Szociális és Gyermekjóléti Központ	11
3.1.2.1. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	11
3.2. Gyermek napközbeni ellátásának, gyermek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok	21
3.2.1. Bölcsőde	21
3.2.2. Ellátási és támogatási szerződések keretében biztosított ellátások	33
3.2.2.1. Gyermek átmeneti gondozása	33
3.2.2.2. Családok átmeneti otthona	33
3.3. Budaörs Város Védőnői Szolgálat	34
4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása	36
4.1. Esély Szociális Társulás Szociális és Gyermekjóléti Központ	36
4.2. Egyesített Bölcsődei Intézmények	36
5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gvt. előírásai alapján	37
6. Bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása	38
6.1. A budaörsi gyermekkorú és fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása	38
6.1.1. A gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők száma, az általuk elkövetett bűncselekmények	38
6.2. Budaörsi Rendőrkapitányság gyermekvédelemmel, prevencióval kapcsolatos tevékenysége	38
6.2.1. Család- és gyermekvédelmi tevékenység, valamint a hozzátartozók közötti erőszak helyzetének bemutatása	38
6.2.2. Gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység értékelése, ezen belül a Rendőrség iskolai prevenció programjai	39
6.2.3. A kábítószer prevenció helyzete	39
6.2.4. Az oktatási intézményekkel, civil szervezetekkel folytatott együttműködés helyzete	40
7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek	41

1. A TELEPÜLÉS DEMOGRÁFIAI MUTATÓI, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A 0-18 ÉVES KOROSZTÁLY ADATAIRA

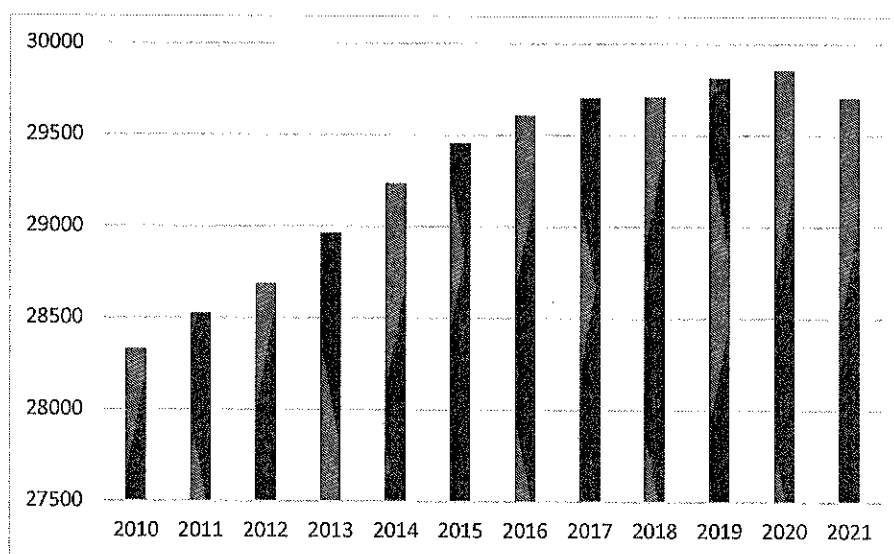
1.1 A település demográfiai mutatói

Budaörs népességszáma folyamatosan emelkedik, 2021. december 31-én 29 705 fő élt a városban. Az ellátórendszerek tervezése szempontjából döntő fontosságú a lakossági korösszetétel változásának nyomon követése.

A budaörsi gyermek és felnőtt népesség korcsoportok és nemek szerinti megoszlása 2021. december 31-ei adatok alapján:

KORCSOPORTOK	FÉRFI	NŐ	ÖSSZESEN
0 – 2 ÉV	426	407	833
3 – 5 ÉV	512	467	979
6 – 14 ÉV	1716	1581	3297
15 – 18 ÉV	729	661	1390
19 – 59 ÉV	7842	8088	15930
60- ÉV	3086	4190	7276
ÖSSZESEN	14397	15459	29705

Budaörs népességszámának alakulása 2010-2021. között

Forrás: Helyi vizuál regiszter

A gyermekek korcsoportjai között az elmúlt három év összehasonlításában fontos változások történtek. A gyermekek létszáma összességében csökkenő számot mutat. A 0-2, valamint a 15-18 éves korosztály létszáma kis mértékben növekedett, a középső két korosztály csökkenő tendenciát mutat. A születések száma növekedett.

KORCSOPORTOK	2019. ÉV	2020. ÉV	2021. ÉV
0-2 ÉV	844	825	833
3-5 ÉV	996	1007	979
6-14 ÉV	3391	3405	3297
15-18 ÉV	1304	1323	1390
ÖSSZESEN	6535	6560	6499

Forrás: Helyi Vizuál regiszter

SZÜLETÉSEK SZÁMA (ÉV)	FŐ
2019	278
2020	253
2021	273

Forrás: Védőnői Szolgálat adatai

2. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL NYÚJTOTT PÉNZBELI, TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK BIZTOSÍTÁSA

A szociális ellátás feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért viselt felelősségén túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatnak a feladata.

A Gyvt. 14. §-a értelmében a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekeket érintő pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátások megállapításának feltételeit a Gyvt. valamint, törvényi felhatalmazás alapján a Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testületének a pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló 53/2013. (XII.21.) önkormányzati rendelete (továbbiakban: helyi rendelet) szabályozza.

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testülete Budaörs Város Önkormányzat 2021. évi költségvetéséről szóló 7/2021. (II.26.) önkormányzati rendeletében az ellátottak pénzbeli juttatásaira 239 356 eFt, gyermekvédelmi intézmény működési (bölcsődék, család- és gyermekjóléti szolgálat) feladatok ellátására 678 eFt állt rendelkezésre.

2020. márciusától a veszélyhelyzet kihirdetése és a járványügyi intézkedések a gyermekvédelem területén is jelentős változtatásokat hoztak. Az átmeneti és tartós elhelyezést biztosító gyermekvédelmi intézmények új ellátottat nem vehettek be, a bölcsődébe, óvodába járó gyermekek részére előzetes igényfelmérés alapján az önkormányzat biztosította a háromszori étkezést, a jövedelem nélkül maradt családokról települési támogatás formájában gondoskodtunk, a munkanélkülivé vált családok fokozott odafigyelést igényeltek.

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény (Gyvt. 19. § - 20/B. §)

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának célja, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult legyen

- o az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és a Gyvt. 21/C. §-ában szabályozott szünidei gyermekétkeztetésnek,
- o a pénzbeli támogatásnak,
- o külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények igénybe vételére. (védendő fogyasztó, tankönyvtámogatás, fiatalok életkezdési támogatása)

Abban az esetben lehet megállapítani a kedvezményt, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

- o az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 145%-át (41 325 Ft) ha a gyermeket egyedülálló szülő, más törvényes képviselő gondozza, a gyermek tartósan beteg illetve súlyosan fogyatékos, illetve a nagykorúvá vált gyermek esetén,
- o egyéb esetben a nyugdíjminimum 135%-át (38 475 Ft),

feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a Gyvt. 19. § (7) bekezdésben meghatározott értéket.

A kedvezmény jogán

- 2021. augusztus hónapban 6 000 Ft pénzbeli támogatásban 44 gyermek, fiatal felnőtt, 6 500 Ft pénzbeli támogatásban 16 gyermek, fiatal felnőtt részesült összesen 368 000 Ft összegben,
- 2021. november hónapban 6 000 Ft pénzbeli támogatásban 46 gyermek, fiatal felnőtt, 6 500 Ft pénzbeli támogatásban 19 gyermek, fiatal felnőtt részesült összesen 399 500 Ft összegben.

2021. évben 35 személy fordult a hivatalhoz rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelemmel, ebből 17 személy kérelmét kellett elutasítani. Az elutasítások főbb oka a jogszabályban rögzített jövedelmi, vagyoni határ túllépése volt.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága 2021. december 31-én 35 család, 61 kiskorú gyermek, fiatal felnőttnek állt fenn. A 35 családból 22 szülő egyedülálló.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jogosultsági feltételei évek óta (jövedelmi és vagyoni feltételek) változatlanok. A minimálbér évenkénti emelésével az alacsonyabb keresetűek jövedelme is minden évben növekszik, amelyet nem követ a jogalkotó a jövedelmi szabályok változásával. Ezért sok család kiesik a támogatásra való jogosultságból.

2.2. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli ellátás

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó kiegészítő pénzbeli ellátásra jogosult, ha

- a) a gyermek tartására köteles, és
- b) nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

A kiegészítő pénzbeli ellátás havi összege - gyermekenként - az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22 százaléka (6270 Ft).

A Gyvt. 20/B. § (4) bekezdése alapján a gyámhatóság annak a családbafogadó gyámként kirendelt hozzátartozónak, akinek kiegészítő pénzbeli ellátásra való jogosultsága

- a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjában - az augusztus hónapra járó kiegészítő pénzbeli ellátás összege mellett -
- b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjában - a november hónapra járó kiegészítő pénzbeli ellátás összege mellett - pótlékot folyósít.

2.3. Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül **egy fennáll**:

- a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fenti körülmények közül **legalább kettő fennáll**,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

2021. évben hátrányos helyzet fennállása 0 fiatal felnőtt, halmozottan hátrányos helyzet fennállása 7 gyermek részére került megállapításra.

2.4. Települési támogatás

Az önkormányzat képviselő-testülete

a) rendszeres települési támogatást nyújt

- aa) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- ab) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- ac) a gyógyszerkiadások viseléséhez,
- ad) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

b) rendkívüli települési támogatást nyújt a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére. Azokat a személyeket indokolt részesíteni, az Szt. 45. § (4) bekezdésén túl, aki

- ba) tartós betegség, baleset, orvosi kezelés vagy munkanélküliség miatt jelentős jövedelemkiesést szenved,
- bb) a gyermek létfenntartása veszélyeztetve van,
- bc) nyugdíjki fizetése valamely ok miatt késik (nyugdíjazás elhúzódnása, rokkantsági fok megállapítása),
- bd) létfenntartása, megélhetése valamilyen előre nem látható esemény, elemi kár miatt - önhibáján kívül - veszélyeztetve van, jövedelemkiesése, váratlan többlet-kiadása keletkezik,
- be) egyedülálló vagy öregségi, rokkantsági, vagy egyéb nyugdíjban részesül és a jövedelme nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 200 %-át (57.000 Ft),
- bf) bűncselekmény sértettjeként anyagi segítségre szorul.

A települési támogatás pénzbeli formái:

a) rendkívüli települési támogatás

- o krízishelyzetre támogatás,
- o **gyermekvédelmi támogatás,**
- o temetés költségéhez támogatás,
- o önkormányzati kamatmentes kölcsön

b) rendszeres települési támogatás

- o lakásfenntartási támogatás,
- o gyógyszer-támogatás,
- o ápolási támogatás,
- o adósságcsökkentési támogatás

Gyermekvédelmi támogatás annak a gyermeket nevelő személynek adható, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-át (85.500 Ft).

2021. évben 62 család, 218 esetben részesült a támogatásban.

2.5. Életkezési kiegészítő támogatás:

A helyi rendelet alapján az életkezési kiegészítő támogatás a fiatalok önálló életkezdésének anyagi megalapozásához nyújtott összegű hozzájárulás.

Életkezési kiegészítő támogatásra jogosult a gyermek, amennyiben:

- a) egyik szülője a gyermek születését megelőzően legalább 12 hónapja Budaörsön bejelentett lakóhellyel, vagy ennek hiányában bejelentett tartózkodási hellyel rendelkezik, és életvitelszerűen Budaörs város közigazgatási területén él, valamint
- b) a 2005. évi CLXXIV. törvény 3. §-a szerinti Start-számlát a szülő megnyitotta.

- c) a gyermeket nevelő családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-át (85.500 Ft) feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg a helyi rendelet 31/A. § által meghatározott értéket.

Az életkezdesi kiegészítő támogatást a szülő a gyermek születését követő egy éven belül igényelheti. A határidő elmulasztása jogvesztő.

A támogatás gyermekenkénti összege 50 000 Ft.

2.6. Születési támogatás:

A helyi rendelet alapján a születési támogatás a gyermek születésekor, a gyermek neveléséhez nyújtott egyösszegű hozzájárulás.

Születési támogatásra jogosult a 2006. január 01. napja után született gyermeket saját háztartásában nevelő, szülő/törvényes képviselő, amennyiben

- a) legalább az egyik szülő – a gyermek születésekor, és a gyermek születését közvetlenül megelőző 12 hónapban – megszakítás nélkül Budaörsön bejelentett lakóhellyel, vagy ennek hiányában bejelentett tartózkodási hellyel rendelkezik, és életvitelszerűen Budaörs város közigazgatási területén él, továbbá
- b) a gyermeket nevelő családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-át (85.500 Ft), a gyermeket egyedül nevelő szülő esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 400%-át (114.000 Ft), feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg a helyi rendelet 31/A. § által meghatározott értéket.

A születési támogatást a szülő a gyermek születését követő 6 hónapon belül igényelheti. A határidő elmulasztása jogvesztő.

A támogatás gyermekenkénti összege 50 000 Ft.

2.7. Gondozási támogatás

A helyi rendelet alapján a gondozási támogatás azon családoknak nyújtott támogatás, akik saját háztartásukban iker vagy többes ikergyermek gondozását végzik.

Gondozási támogatásra jogosult a család, amennyiben

- a) a szülő(k) Budaörsön állandó bejelentett lakóhellyel rendelkeznek, valamint
- b) a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-át (85.500 Ft).

A gondozási támogatást a szülő a gyermekek születését követően igényelheti a gyermekek egy éves koráig. A támogatás a kérelem benyújtása hónapjának első napjától kerül megállapításra. A megállapításának további visszamenőleges hatálya nincs.

A gondozási támogatás a gyermekek 12 hónapos koráig állapítható meg.

A gondozási támogatás összege családonként havonta

- 2 ikergyermek esetén 60 000 Ft.
- 3 ikergyermek esetén 90 000 Ft
- 4 vagy több ikergyermek esetén 120 000 Ft.

2021-ben 1 iker gyermekes család részesült a támogatásban.

2.8. Lakbértámogatás

A helyi rendelet alapján lakbértámogatásra jogosult a nem önkormányzati vagy nem állami tulajdonban lévő, Budaörs Város Közigazgatási területén bérelt lakásban élő gyermeke(ke)t eltartó család amennyiben az alábbi együttes feltételeknek megfelel:

- a) a kérelem benyújtásának időpontjában legalább egy éve Budaörs Város közigazgatási területén életvitelszerűen lakik és bejelentett lakcímmel rendelkezik,
- b) bérelt lakásának mértéke nem haladja meg
 - ba) 3 személyig 2 lakószobást, illetve 1+2 félszobás lakást, amelynek alapterülete nem nagyobb 65m²-nél,
 - bb) 3 személy felett személyenként további 20 m² vehető figyelembe,
- c) a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 350%-át (99 750 Ft),
- d) vagyona nincs.

A lakbértámogatás alapjául szolgáló lakbér felső mértéke 150 000 Ft. A támogatás havi összege 20 000 Ft.

2021. évben 12 család részére állapítottuk meg a támogatást.

2.9. Gyermekeképzetési térítési díj-kedvezmény

A Gyvt.-ben biztosított normatív kedvezményen túl a helyi rendelet alapján további 50%-os étkezési díjkedvezményt kell biztosítani,

- a) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló után,
- b) a három vagy többgyermekes családoknál gyermekenként,
- c) tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, tanuló után,

feltéve, hogy a b) és c) pont esetében a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-át (57 000 Ft) feltéve, hogy a családnak vagyona nincs.

Amennyiben a gyermeket gondozó családban a gyermek a Gyvt.-ben biztosított normatív kedvezményre valamint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre nem jogosult és családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

- a) az öregségi nyugdíj legkisebb összegének a 200%-át (57 000 Ft),

b) ha a gyermeket egyedülálló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 300%-át (85 500 Ft), feltéve, hogy a családnak vagyona nincs a gyermek, tanuló 100%-os mértékű étkezési díjkedvezményre jogosult.

2021. évben 24 gyermek részére állapítottuk meg a kedvezményt.

2.9.1 Szünidei gyermekéktetés

A Gyvt. 21/C. §-a alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekéktetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű, és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, valamint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

Budaörs Város Önkormányzata a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben és a helyi rendelet alapján gyermekéktetési térítési díj-kedvezményben részesülő kiskorú gyermekek részére is ingyenesen biztosította 2010. évben a szünidei gyermekéktetést.

A gyermekéktetést a Julienne Kft. végezte. Az étkezés helyszíne a Bleyer Jakab Német Nemzetiségi Általános Iskola és a Budaörsi Herman Ottó Általános Iskola volt. A Család- és Gyermekektési Szolgálat munkatársa naponta felügyelte az ebéd kiosztását.

Az állam a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szünidei gyermekétkeztetését támogatta, a további költséget az önkormányzat saját költségvetése terhére biztosította.

2021. évben a szünidei gyermekétkeztetésben részt vett rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak és a helyi rendelet alapján gyermekétkeztetési térítési díjkedvezményben részesülő gyermekek létszámát, az adagszámot és az étkeztetés költségét az alábbi táblázat mutatja:

	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek	Gyermekétkeztetési térítési díjkedvezményben részesülő gyermekek	Étkezési napok száma	Adagszámok	Egy ebéd ára	Költség (ebéd, kiszállítás, csomagolás)
Tavaszi	5	1	2	12	705 Ft	10140 Ft
Nyári	19	9	54	1306	705 Ft	1 103 570 Ft
Őszi	9	3	5	54	753 Ft	49 575 Ft
Téli	9	1	7	58	753 Ft	52 585 Ft

2021. évben a szünidei gyermekétkeztetés keretében étkeztetett hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszámát, adagszámát és az étkeztetés költségét az alábbi táblázat mutatja:

	hátrányos helyzetű gyermekek	halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek	Étkezési napok száma	Adagszámok	Egy ebéd ára	Költség (ebéd, kiszállítás, csomagolás)
Tavaszi	0	4	2	8	705 Ft	6 760 Ft
Nyári	0	4	54	191	705 Ft	161 395 Ft
Őszi	0	3	5	15	753 Ft	13 770 Ft
Téli	0	3	7	21	753 Ft	19 280 Ft

Intézményi gyermekétkeztetés

A Gyvt. 21/B. § rendelkezései szabályozzák az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetést. A 2021. évben a budaörsi iskolákban étkezést igénybevevő gyermekek számát mutatja az alábbi táblázat:

	Ingyenes étkező (fő)		Kedvezményes étkező (fő)	Nem részesül ingyenes vagy kedvezményes étkeztetésben (fő)	Összesen (étkező iskolánként)
	Gyvt. alapján	ÖK-i rendelet alapján			
1. sz. Iskola	6	1	206	374	587
Bleyer	17	2	158	305	482
Árpád utca	11	0	17	1	29
Herman	19	9	153	322	503
Kesjár	0	0	154	209	363
Illyés	0	0	138	176	314
Összesen (étkezők száma kedvezmény szerint)	53	12	826	1387	

2.10. Gyermekek karácsonyi támogatása

Annak a gyermeknek, akinek tárgyév december 1-jén a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll minden év december hónapjában az önkormányzat egyszeri, gyermekenként 5000 forint pénzbeli támogatást folyósít.

2.11. Babaköszöntő csomag

A helyi rendelet alapján Babaköszöntő csomagra jogosult az a gyermek, aki 2013. július 1-jét követően született és a gyermek születésekor legalább egyik szülője életvitelszerűen Budaörs város közigazgatási területén él és bejelentett lakóhellyel rendelkezik.

A babaköszöntő csomag természetbeni támogatás, mely gyermekruházatot tartalmaz.

2021. évben 254 család volt jogosult a csomagra.

2.12. Tanulmányi ösztöndíjak

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testülete 32/2007. (IX.24.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: rendelet) a **tanulmányi ösztöndíjakról** szóló rendeletének a hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása a célja. Az ösztöndíj odaítélése pályázati úton általános iskola 7-8. évfolyamán, középfokú oktatásban, külföldi tanulmányutakhoz, illetve a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerhez csatlakozva történik.

o Közoktatási ösztöndíj:

A rendelet 8. §-a szabályozza a közoktatási intézményben tanulók ösztöndíját:

A Közoktatási ösztöndíj a rendelet 2. § a) pontjában meghatározott közoktatási intézményben tanulók tanulmányaihoz nyújtott támogatás.

Közoktatási ösztöndíjban részesülhet az a tanuló, akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 210%-át (59 850 Ft), gyermekét egyedül nevelő szülő esetén a 230%-át (65 550 Ft), valamint az általános iskola 7-8. évfolyama, szakiskola, gimnázium, illetve szakközépiskola nappali képzésében folytat tanulmányokat, és az előző tanév folyamán

- a) tanulmányi átlaga általános iskolai tanulók, a gimnáziumban tanulók, valamint az érettségit adó képzésben részt vevő tanulók esetében 4,60-5,00 között, szakképzésben résztvevő tanulók esetében 4,20-5,00 között volt vagy
- b) országos vagy nemzetközi tanulmányi, szaktantárgyi versenyen 1-10 helyezést ért el.

A pályázatokat a Szociális és Egészségügyi Bizottság bírálja el.

o Bursa Hungarica Ösztöndíj Pályázat:

A rendelet 10. §-a szabályozza:

Bursa ösztöndíjban részesülhet a felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről szóló 51/2007. (III. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 51/2007. (III. 26.) Korm. rendelet) 18. § (2) bekezdése által meghatározott tanulmányokat folytató hallgató, akinek háztartásában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 220%-át (62 700 Ft).

A Bursa ösztöndíj adott évi fordulójának pályázatát, az oktatásért felelős miniszter által meghirdetett pályázathoz való csatlakozást követően, az országos pályázati felhívásban meghatározott időszakra a Bizottság hirdeti meg, melyet a helyben szokásos módon közzétesz.

o Külföldi felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokhoz való hozzájárulás

A Külföldi ösztöndíj az államilag elismert külföldi felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokhoz nyújtott egyszeri, egyösszegű, vissza nem térítendő támogatás.

Külföldi ösztöndíjban részesülhet az 51/2007. (III. 26.) Korm. rendelet 18. § (2) bekezdése által meghatározott tanulmányokat folytató hallgató

- a) akinek családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 220%-át (62 700 Ft), és
- b) vagyonnal nem rendelkezik.

Bursa Hungarica Ösztöndíjban 2021. évben 1 fő, közoktatási ösztöndíjban 3 fő részesült. Külföldi ösztöndíjra pályázatot nem nyújtottak be.

3. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ ELLÁTÁSOK BEMUTATÁSA

3.1. GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLTATÁS BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, MŰKÖDÉSÉNEK TAPASZTALATA

Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból történő kiemelésének megelőzéséhez.

Az alapellátás feladata a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárása és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentése.

3.1.2. ESÉLY SZOCIÁLIS TÁRSULÁS SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT (Készült: Esély Szociális Társulás Szociális és Gyermekjóléti Központ beszámolója alapján)

3.1.2.1. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladata a településen élő segítségre szoruló ügyfelek életvezetési képességének megőrzése, helyreállítása, a további problémák kialakulása megelőzése, krízishelyzet elhárítása.

A szolgáltatásba bevont – jelzést követően megkeresett vagy segítséget kérő - ügyfelek a szolgáltatás igénybevételének feltételeiről teljes körű tájékoztatásban részesülnek, majd sor kerül az első interjúra és a probléma definiálására. Ezt követően családsegítő munkatársaink felajánlják az igénybe vehető szolgáltatásokat, majd a közösen megfogalmazott cselekvési terv alapján megkezdik az együttműködést.

Családsegítés

A családsegítés olyan általános, mindenki számára hozzáférhető szociális alapszolgáltatás, mely életkorhoz, jövedelemhez, szakértői véleményhez nem kötött, önkéntesen és térítésmentesen igénybe vehető. A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást. A beérkezett jelzések alapján a családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról.

A családsegítés keretében biztosítani kell

- szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzübeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságtérhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossággal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,

- a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

Gyermekvédelmi feladatok

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek érdekeit védő speciális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával kell, hogy segítse a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét, a családban történő nevelésének elősegítését, a veszélyeztetettség megelőzését és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentéséhez annak leküzdéséhez.

A 2016. január 1-én életbe lépett 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet értelmében a család- és gyermekjóléti szolgálat beavatkozási lehetőségei az alapellátás keretében kezelhető problémák körére korlátozódik, a hatósági intézkedések szakmai feladatai a járási család- és gyermekjóléti központokra hárulnak.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése,
- a szabadidős programok szervezése,
- a hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- a jelzőrendszerhez tartozó személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében

- a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében, kezdeményezni
 - egyéb gyermekjóléti alapellátások önkéntes igénybevételét
 - szociális alapszolgáltatások igénybevételét,
 - egészségügyi ellátások igénybevételét,
 - pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.

A szociális segítő folyamat

A szolgáltatásba bevont – jelzést követően megkeresett vagy segítséget kérő - ügyfelek a szolgáltatás igénybevételének feltételeiről teljeskörű tájékoztatásban részesülnek, majd sor kerül az első interjúra és a probléma

definiálására. Ezt követően családsegítő munkatársaink felajánlják az igénybe vehető szolgáltatásokat, majd a közösen megfogalmazott cselekvési terv alapján megkezdik az együttműködést.

A család- és gyermekjóléti szolgálat szolgáltatásai

- szociális segítő tevékenység
- információnyújtás
- ügyintézés
- közvetítés más szolgáltatások felé
- életvezetési-, nevelési tanácsadás
- álláskereső-, képzési tanácsadás, álláskereső klub
- családi gazdálkodási-, hátralék- és adósságkezelési tanácsadás
- mentálhigiénés tanácsadás (egyéni és családi konzultáció)
- jogi tanácsadás
- pszichológiai tanácsadás
- közösségszervezés (csoportok, klubok, szabadidős tevékenységek, tábor)
- egyéni iskolai felzárkóztatás, beilleszkedés segítése
- adománygyűjtés, adományközvetítés

A család- és gyermekjóléti szolgálat egyéb tevékenységei

- környezettanulmányok készítése (Szociális és Egészségügyi Iroda, Gyámhivatalok, Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálatok, Bíróság, Kórházak, Gyermekjóléti Szolgálatok, Központok stb. részére)
- észlelő- és jelzőrendszer működtetése
- jelzések fogadása és kivizsgálása
- hatósági intézkedések szükségességének jelzése
- együttműködés a jelzőrendszer intézményeivel, tagjaival
- családlátogatás
- hivatalos ügyintézés, levelezés
- nevelési-gondozási terv alapján a Központ által szociális segítő tevékenységbe bevont ügyfelek segítése a hatósági intézkedés megszüntetése és/vagy visszagondozás céljából
- információnyújtás a társszervek felé
- dokumentáció vezetése
- szűnidei gyermekétkeztetés lebonyolítása
- prevenció
- egyéni fejlesztés, korrepetálás

Igénybevétellel és ügyfélforgalommal összefüggő adatok Forgalmi adatok 2021.

Település	Igény bevezők együttműködési megállapodás (fő)	Egyszeri tanácsadást, szolgáltatást igénybe vevők (fő)	Egyéni gondozási nevelési terv megvalósításába központ által bevonva (fő)*
Budaörs, Szivárvány u. 3.	273	450	25

* Hatósági intézkedés (védelembe vétel, családba fogadás, ideiglenes tartózkodási helyezés, nevelésbe vétel) alatt álló kiskorúknak és családjaiknak a Család- és Gyermekjóléti Központ illetve a Gyámhatóság előírásainak megfelelő gondozása, tekintettel arra, hogy az eszményes szociális segítő tevékenységet nem folytathatják. Ezek a kiskorú ügyfelek és családjaik az ügyfélforgalomba nem számoltak bele.

*Jelzések száma
2021.*

Település	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	Nagykorú személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	Összesen
Budaörs	179	117	296

*Alapellátási együttműködés keretében gondozott családok száma
2021.*

Település	Családok száma
Budaörs	126

*Együttműködési megállapodás keretében alapellátott ügyfelek életkori megoszlásában
2021.*

Életkori megoszlás	Igénybe vevők száma
	Budaörs
0-2	8
3-5	11
6-13	58
14-17	41
<i>Kiskorúak összesen:</i>	118
18-24	13
25-34	23
35-49	89
50-61	19
62 +	11
<i>Nagykorúak összesen</i>	155
Összesen	273

*Alapellátott ügyfelek gazdasági aktivitás szerinti megoszlása
2021.*

Gazdasági aktivitás	Igénybe vevők száma
	Budaörs
Foglalkoztatott	107
Munkanélküli	13
Inaktív	67
<i>ebből nyugdíjas</i>	10
<i>ebből 15 éves vagy idősebb tanuló</i>	40
Eltartott 0-14 éves korú gyermek	86
Összesen	273

*Alapellátott családok száma elsődleges probléma szerint
(a táblázat a kapcsolatfelvételtől a családnál elsődlegesen megjelenő problémákat tartalmazza)
2021.*

Problématípus	Budaörs*
Életviteli problémák	17
Családi-kapcsolati konfliktus	24
Elhanyagolás (fizikai, lelki)	11
Bántalmazás (fizikai, lelki, szexuális)	3
Gyermeknevelési probléma	16
Beilleszkedési nehézség	4
Magatartás- és teljesítményzavar	15
Mentális betegség	13
Szenvedélybetegség (alkohol-, kábítószer-, játékfüggőség)	
Anyagi, lakhatási problémák	15
Ügyintézővel kapcsolatos	8
Összesen	126

*család

*Alapellátott családoknál megjelenő problémák halmozott jellemzői
(a táblázat a családnál az együttműködési folyamat során felderített problémákat tartalmazza)
2021.*

Problématípus	Budaörs*
Életviteli problémák	54
Családi-kapcsolati konfliktus	76
Elhanyagolás (fizikai, lelki)	18
Bántalmazás (fizikai, lelki, szexuális)	6
Gyermeknevelési probléma	61
Beilleszkedési nehézség	18
Magatartás- és teljesítményzavar	47
Mentális betegség	41
Szenvedélybetegség (alkohol-, kábítószer-, játékfüggőség)	
Anyagi, lakhatási problémák	47
Ügyintézővel kapcsolatos	41
Összesen	409

*család

*Új gyermekvédelmi gondozási esetek a kapcsolatfelvétel módja szerint
2021.*

Kapcsolatfelvétel módja	Kapcsolatfelvétel száma
	Budaörs
Önkéntes - gyermek kezdeményezésére	2
Önkéntes- szülő kezdeményezte	16
Önkéntes a gyermek, a szülővel közösen kezdeményezte	4
Család- és gyermekjóléti szolgálat vagy központ által kezdeményezett	26
Jelzőrendszer által kezdeményezett	52
Gyámhatóság által kezdeményezett	8
Összesen	108

Veszélyeztetett kiskorúak

A Gyvt. 6. § (5) bekezdése nevesíti a gyermeknek az Alaptörvényből levezethető, minden embert megillető jogát, miszerint joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez. A gyermek nem vethető alá kínzásnak, testi fenyegetésnek és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetésnek, illetve bánásmódnak. Míg a (6) bekezdés kitér arra, hogy a gyermeknek joga van ahhoz, hogy a médiában fejlettségének megfelelő, ismeretei bővítését segítő, a magyar nyelv és kultúra értékeit őrző műsorokhoz hozzáférjen továbbá, hogy védelmet élvezzen az olyan káros hatásokkal szemben, mint a gyűlöletkeltés, az erőszak és a pornográfia.

A Gyvt. 6. § (1) bekezdése szerint a gyermeket megilleti a saját családi környezetében való nevelkedés, azonban a Gyvt. 7. § (1) bekezdése szerint, ha az a gyermek érdeke, a törvényben meghatározott esetekben és módon elválasztható családjától, szüleitől. Amennyiben a saját családi miliő nem megfelelő, a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, egészséges felnevelkedését és jólétét nem szolgálja, a jogszabályban meghatározott intézmények, szervek vagy személyek jogosultak és kötelesek közbelépni, és a gyermeket védelembe helyezni.

Ezen jogok érvényesítése a gyermekvédelmi rendszer és ezen belül a család- és gyermekjóléti szolgálat feladata.

A veszélyeztetettség megszüntetésével kapcsolatos feladatok, folyamatok

A Szolgálattal kapcsolatban lévő szülők folyamatos támogatást kapnak a gyermek(ek) gondozásának, ellátásának és nevelésének megszervezésében. Különböző szolgáltatások biztosításával (pszichológiai-, mentálhigiénés-, nevelési tanácsadás, pár/családkonzultáció, mediáció) a családban jelentkező működési zavarok megszüntetéséhez, a családi konfliktusok megoldásához járul hozzá a gyermekvédelem. Egyes esetekben, a körülmények alapos feltárása és a gyermekkel kapcsolatban lévő hozzátartozók, szakemberek bevonása után mérlegelésre kerül, hogy a kialakult veszélyeztetettség megszüntethető-e önként igénybe vehető alapellátásokkal, vagy a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó, illetve egyéb hatósági intézkedés kezdeményezésére van-e szükség.

Azokban az esetekben, ha a család nem működik együtt és a gyermek veszélyeztetettsége nem szüntethető meg az alapellátás keretén belül, akkor esetkonferencia kerül összehívásra, melyen részt vesznek a szülők, a Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzsere és a gyermekekkel foglalkozó szakemberek, valamint a folyamatba bevonható támogató személyek. Ha a probléma részletes megvitatását és a megoldások keresését követően is fennáll a hatósági intézkedés kezdeményezésének szándéka, úgy javaslatlételre a Szolgálat megküldi iratanyagát a járási Család- és Gyermekjóléti Központ felé, aki együttműködik a gyámhatósággal.

Amennyiben a gyermek életét, testi-, lelki épségét közvetlen súlyosan veszélyeztető helyzet áll elő, úgy Szolgáltatunk közvetlenül is tehet ideiglenes elhelyezésre vonatkozó javaslatot a Gyámügyi és Igazságügyi Osztály felé. Ebben az esetben – a közvetlen veszély megszüntetése érdekében - a gyermeket 30 napra kiemelik a családból. Ez alatt megtörténnek a szükséges szakértői vizsgálatok, melyek eredményeképpen a gyermek vagy visszakerül a vérszerinti családba, vagy nevelésbe vétel keretében a gyermekvédelmi szakellátás gondoskodásába kerül.

A veszélyeztetettség megszüntetése minden esetben a szakmai etikai szabályok és a hatályos protokollok betartása mellett, a szociális munka eszközeivel, módszereivel történik.

Hatósági intézkedések

A hatósági intézkedés megindítását alátámasztó főbb okok:

- Elhanyagolás – fizikai/érzelmi /oktatási-nevelési
- Bántalmazás – fizikai / érzelmi /szexuális
- Igazolatlan iskolai mulasztás
- Szülő életviteléből / szülő személyiségéből fakadó problémák
- Gyermek önmagát veszélyeztető magatartása
- Szülői kapcsolattartással összefüggő veszélyeztetés

Hatósági intézkedések formái:

- Védelembe vétel
- Családba fogadás
- Ideiglenes hatályú elhelyezés
- Nevelésbe vétel

Veszélyeztetettség és hatósági intézkedések 2021.

Veszélyeztetettség és hatósági intézkedések	Budaörs
Családok száma, amelyekben veszélyeztetett kiskorúak élnek	83
Hatósági intézkedésben jogerősen érintett gyermekek száma a Szolgálat tevékenységi körében	16
Hatósági intézkedés kezdeményezése céljából Központ felé továbbított esetek (védelembe vétel, családba fogadás, nevelésbe vétel) száma	10
Közvetlen hatósági intézkedésre (ideiglenes hatályú) javasolt esetek száma	0

Átmeneti gondozás

A gyermekek átmeneti gondozása feladatát Budaörs Város Önkormányzata a Fészek Gyermekvédő Egyesület Gyermek Átmeneti Otthonával, 1 fő férőhely biztosítására kötött ellátási szerződéssel teljesíti. A Fészek Gyermekvédő Egyesület Gyermek Átmeneti Otthona a krízishelyzetbe került családok gyermekeit fogadja be átmeneti jelleggel.

Válsághelyzetben lévő várandós anyák támogatása

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai közé tartozik a válsághelyzetbe került várandós anyák gondozása, amelyet a Védőnői Szolgálattal szorosan együttműködve végzünk. 2021-ben, 3 esetben került látókörünkbe válsághelyzetben lévő felnőtt korú várandós anya. Jogszabályi kötelezettségünknek eleget téve minden esetben tájékoztattuk az anyát, az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról. Mindegyik

édesanyát segítettük a támogatásokhoz, ellátásokhoz való hozzájutásban, a születendő gyermek számára megfelelő lakókörnyezet kialakításában, lakhatásuk megoldásában. Egy esetben a válsághelyzetben lévő hajléktalan édesanya újszülött gyermekét az ideiglenes hatályú elhelyezése után, nevelésbe vette a területileg illetékes Kormányhivatal Gyámügyi Osztálya.

2021. év tapasztalatai

Budaörsi feladatellátás

A 2021. év nagy része, a 2020. évhez hasonlóan embert próbáló időszak volt a településen élők számára is, mert több hullámban kellett szembenézni a COVID-19 koronavírus okozta járvánnyal. Családsegítőink a koronavírus elleni védekezést szolgáló szabályokat betartva, a teljes pandémiás időszak alatt is fogadták az ügyfeleket -akkikkel és akiknek fontos volt a személyes találkozás- a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ügyfélfogadására szolgáló helyiségében. Ezen alkalmak idején szolgálatunk munkatársai maximálisan törekedtek arra, hogy megóvják az ügyfelek egészségét, ennek érdekében rendszeresen fertőtlenítették és szellőztetették az ügyfélfogadó helyiségeket, folyamatosan használták a maszkot és fokozottan ügyeltek a biztonságos távolság megtartására.

Krizishelyzet, súlyos veszélyeztetettség, hatósági megkeresés vagy környezettanulmány elkészítése miatt, a családsegítők lakóhelyükön keresték fel a családokat, a vírushelyzetre vonatkozó előírásokat betartva.

A jelzőrendszer tagjaival elsősorban a telefonos és elektronikus kapcsolattartást alkalmaztuk.

A megváltozott, nehezített körülmények ellenére, a feladat megszervezését és ellátását segítette munkatársaink magas szociális érzékenysége, kitartása, szakmai tudása, tapasztalata és a támogató munkahelyi légkör.

A 2021. év kiemelkedő eredménye volt, hogy a veszélyhelyzet ellenére is sikerült megőrizni és megerősíteni a munkatársak és a jelzőrendszer tagjai között a szakmai együttműködést, az együtt gondolkozást, az egymást erősítő, támogató szemléletet.

2021. július 1-től bevezették a Gyermekjeink védelmében elnevezésű informatikai rendszert, mely a többszöri verzióváltás ellenére sem képes az alapellátásban dolgozók adminisztrációs terheit csökkenteni.

2021. évben alapellátás - önkéntes együttműködés - keretében 126 családdal (273 fő), egyéb egyszeri ügyintézés keretében 318 családdal (529 fő) foglalkozott a család és gyermekjóléti szolgálat. Az együttműködési megállapodással végzett munka során az ügyfelek döntő többsége a 6-17 éves és a 35-49 éves korosztályból került ki.

Az együttműködési megállapodással nem rendelkező ügyfelek elsősorban ügyintézésben, információnyújtásban, ellátásszervezésben és jogosultságaik megszerzésében kérték a segítséget. Ebben a csoportban felülreprezentált volt az 50-61 év közötti korosztály.

A HÍD Szociális, Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat 6 együttműködésre kötelezett családdal kapcsolatban írt elő feladatot a szolgálat számára.

Együttműködési szerződés nélkül is nyújtottunk segítséget tanácsadással, információnyújtással, valamint egyedülálló és/vagy idős személyeknek, melyek egyszeri, vagy többszöri találkozást is jelentettek.

Az intézményünk felé jelzett gyermektelen felnőttek (különösen az idős és/vagy beteg személyek) esetében sokszor nem került sor a gondozási folyamatra, mert az együttműködést nem vállalták. A szolgáltatás igénybevétele azonban nem kötelezhető, ezért csak önkéntes együttműködés esetén tudjuk az ellátást biztosítani. Azok esetében, akiknek családi kapcsolatait felkutatni nem sikerült, de mentális, vagy egészségügyi állapotuk aggodalomra adott okot, családsegítőink együttműködtek a PMKH Gyámügyi Osztályával és a kórházi szociális munkásokkal. A magáról gondoskodni nem képes, családja által elhanyagolt, vagy család nélküli idős személyek végleges elhelyezésében igyekeztünk segítséget nyújtani, mely folyamatokat a járványügyi veszélyhelyzet megnehezítette.

2021. év folyamán 126 családdal működött együtt a szolgálat, alapellátás keretében, melyekben elsősorban életviteli, nevelési problémáik és családi konfliktusok miatt kerültek a Szolgálat látókörébe. Többségük esetében hosszú távú segítségnyújtásra van szükség, őket a jelzőrendszeri tagok segítségét is igénybe véve folyamatosan figyelemmel kísérik kollégáink. Ügyfeleink körében a vezető szolgáltatások voltak, az életvezetési- és nevelési tanácsadás, valamint a segítő beszélgetések.

A családokkal való segítő munka során azt tapasztaltuk, hogy kiemelkedő probléma a családokon belül a működési zavar, mely életvezetési, családi-kapcsolati konfliktusokban, gyermeknevelési és elhanyagolási problémákban, lelki-mentális zavarokban nyilvánulnak meg.

A kialakult problémák megoldása és a hibás működési mechanizmusok helyreállítása érdekében, a HÍD Szociális Család és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ által nyújtott, kötelezően ellátandó szolgáltatásokat (családtérápia, mediáció, jogi és pszichológiai tanácsadás) vették igénybe gondozottjaink.

Az oktatási-nevelési elhanyagolások (tankötelezettség igazolatlan mulasztása) számában az idei évben csökkenés mutatkozott, melyben jelentős szerepe volt az első félévi online oktatásnak is.

Intézményünk ügyfélkörében jelentősen megnőtt a mentális problémák száma, melyekben a család egy vagy több (szülő és/vagy gyermek) tagját is érintve, súlyos lelki, mentális, vagy pszichés zavarral küzdenek. Ezeknek a személyeknek az ellátására az ellátórendszer továbbra sincs felkészülve. A szakemberekhez várólisták vannak és ritkák a konzultációs lehetőségek, mely megnehezíti a családsegítés folyamatát.

Szolgálatunknál is működik pszichológiai tanácsadás a gyermekek megsegítésére, melyet megbízási szerződéssel, két szakképzett munkatárssal látunk el. Erre a szolgáltatásra nagy szükség van a pszichésen terhelte gyermekek magas száma miatt.

A problémák, melyek miatt igénybe vették intézményünk pszichológiai szolgáltatását az indulatkezelési problémák, szorongás, hangulati, magatartási és önértékelési zavarok.

A mentális problémák jelentős része a járványhelyzet bizonytalanságai és a bezárkózás miatt jelent meg, melyen nem segített az iskolás korosztálynak a jelenléti oktatásba való visszatérés, mert felborultak a közösségen belüli szerepek, átalakultak a kapcsolódások, és a teljesítményszorongás is felerősödött.

A 6-17 és 35-49 évesek együttesen magas száma, az idei évben is tartalmazza a külön élő szülővel való kapcsolattartás megnehezítése miatt kialakult, folyamatos konfliktusban lévő családokat. A gyermeket gondozó szülő a járványhelyzetre hivatkozva megakadályozta a külön élő szülővel való kapcsolattartást, mely konfliktusos helyzetet teremtett és ennek megoldása érdekében keresték fel szolgálatunkat.

Azokban az esetekben, ahol a családi-kapcsolati konfliktusok voltak tapasztalhatóak (például a szülők megromlott, rossz kapcsolata, egymás közötti harca válás előtt, alatt vagy után), melyeken a pandémia miatti összezártág csak rontott, súlyosan veszélyeztetik a gyermek egészséges érzelmi és erkölcsi fejlődését, bizonytalanságot, zavart (pszichés és szomatikus tüneteket) okozva.

A szülők az egymással folytatott harcok közben nem veszik figyelembe, hogy az anya és az apa is egyaránt fontos a gyermekek életében, hiszen mindkettőjük feladata (akár együtt élnek, akár nem) gyermekeik felnevelése, fejlődésük támogatása. A támogató családi környezet, a gondoskodó, meleg, bizalommal teli kapcsolat a szülőkkel biztosítja gyermekük egészséges lelki fejlődését.

A családok egy részénél azt is tapasztaltuk, hogy a szülői kompetencia nem alakult ki, vagy hibás mintákkal terhelte, ezért nem képesek gyermekeik életkori sajátosságaiból adódó problémák kezelésében. Ezek feloldására, megoldására a szülőknek nincs megfelelő mintájuk, így megfelelő megoldási stratégiájuk sem alakult ki. Ez konfliktusokat teremt a szülő-gyermek és a két szülő közötti kapcsolatban is.

A gyermekvédelmi alapellátást igénybe vevők körében, a legsérülékenyebb csoportba tartoznak az egyszülős, a budaörsi bejelentett lakcímmel nem rendelkező, az anyagi és lakhatási nehézségekkel küzdő és a betelepülő családok. Az elszegényedéssel kapcsolatos jelenségeket kimagaslóan kezeli Budaörs, mely pénzügyi és természetbeni támogatásokkal igyekszik a rászoruló családok életvitelét segíteni, azonban még így is emelkedik az anyagi- és lakhatási nehézségekkel küzdők száma.

Ingyenes jogi tanácsadás vehető igénybe a budaörsi lakosoknak, melyet az Intézményünknel megbízási szerződéssel, 1 fő ügyvéd nyújt a rászoruló családoknak. A szolgáltatás tanácsadás jellegű, segíti az eligazodást a jogi ügyekben és támogatást nyújt a jogi teendők meghatározásában, melynek eredményeként az ügyfél megfelelő felkészültséget szerezhet ügyeinek intézéséhez és érdekeinek érvényesítéséhez.

A jogi tanácsadás a szociális segítő tevékenység része, ezért feltétele a tanácsadó és a családsegítő folyamatos szakmai együttműködése. 2021. évben 58 fő részesült a szolgáltatásban 82 alkalommal.

Budaörs Város Önkormányzata az illetékességi területén élő hajléktalanok ellátására együttműködési megállapodást kötött a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal, mely feladatot a Rimaszombati úti Szociális Központ Szociális Alapszolgáltatásokat Nyújtó Integrált Intézményük nyújtja. Szolgálatunk családsegítői szorosan együttműködnek és folyamatosan tartják a kapcsolatot az utcai szociális munkásokkal, hogy a szociális ellátásokat elérhetővé tegyék, valamint az intézményi gondozással szembeni bizalmatlan egyének szociális és mentális segítségét támogassák.

A járványhelyzet miatt csökkent a civil és céges adományozók felajánlása, de még így is lehetőségünk volt 28 rászoruló családnak megkönnyíteni a karácsonyi készülődést, élelmiszer és tisztítószer csomagokkal, valamint 14 családnál a gyermekek ajándékot is kaptak.

Problémák

- A hatósági beavatkozást igénylő ügyek lassúsága.
- A HÍD Szociális, Család és Gyermejjóléti Szolgálat és Központ speciális szolgáltatásai közé tartozik az iskolai szociális munka, melyet biztosítani kell a budaörsi iskolákban. A 2021. évben csoportfoglalkozások megtartására a járványhelyzet miatt csak részben volt lehetőség.
- A kiskorúak pszichiátriai kivizsgálását a Vadaskert Alapítvány látja el, azonban a terápiás ellátást csak hosszú várakozási idő után tudják nyújtani.

Budaörsi jelzőrendszer véleménye és javaslatok

A Jelzőrendszer tagjai által visszaküldött, 2021. évre vonatkozó kérdőívek összesítése alapján megállapíthatjuk, hogy a Jelzőrendszer tagjai jónak és konstruktívnak ítélték meg együttműködésüket az ESZT Szociális és Gyermejjóléti Központ Család és Gyermejjóléti Szolgálatával.

Javaslatok alapján több és részletesebb tájékoztatásra lenne szükségük, a gyermekvédelmi rendszerrel és a Gyermejjóléti Szolgálat működésével kapcsolatban.

Problémaként tüntették fel a hatósági eljárások lassúságát, valamint a településen élő családok és gyermekek mentálhigiénés, pszichológiai és pszichiátriai ellátásának lehetőségeit kevesellték.

A 2021-es év értékelése

2021-ben a COVID-19 járvány fennállása okán a kormány meghosszabbította a veszélyhelyzetet, amely egész évre kiterjedt és hatást gyakorolt a feladatellátásra. Március-április hónapban az iskolák online oktatási rendben működtek. A nyitás után gyakran előfordult, hogy egy teljes osztály online oktatásra állt át ideiglenesen igazolt fertőzöttség miatt, sok esetben pedig a szülő érezte biztonságosabbnak, ha gyermekét otthon tartja.

Az egészségügyi és szociális ellátások nagy része a 2020-as évhez hasonlóan korlátozottan volt elérhető. Kollégáink egész évben fokozottan ügyeltek a védőeszközhasználatra és kézfertőtlenítésre a személyes találkozások alkalmával, és a gépjárműveket is rendszeresen fertőtlenítettük az ózongenerátor segítségével. Az átoltottság arányának növekedésével párhuzamosan a feladatellátásra is nagyobb lett az igény az ügyfelek részéről a korábbi járványhullámokhoz képest, de az óvatosság és a vírustól való félelem tapasztalható volt emellett is.

3.2. GYERMEKEK NAPKÖZBENI ELLÁTÁSÁNAK, GYERMEKEK ÁTMENETI GONDOZÁSÁNAK BIZTOSÍTÁSA, EZEN ELLÁTÁSOK IGÉNYBEVÉTELE, S AZ EZZEL ÖSSZEFÜGGŐ TAPASZTALATOK

3.2.1.BÖLCSŐDE

(Készült: Egyesített Bölcsődei Intézmények beszámolója alapján)

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) értelmében a gyermekjóléti alapellátás keretén belül, bölcsődei ellátás formájában biztosítjuk a gyermek életének 20. hetétől 3 éves koráig a kisgyermekek napközbeni ellátását.

Amennyiben a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja – a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig gondozható, nevelhető bölcsődében, valamint ha a gyermek sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult – a hatodik életévének betöltését követő augusztus 31-ig részesülhet bölcsődei ellátásban.

A gyermekek napközbeni ellátásaként a gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

Budaörsön a gyermekek napközbeni ellátását Budaörs Város Önkormányzat Egyesített Bölcsődei Intézmények biztosítja.

Az Egyesített Bölcsődei Intézmények szakmai tevékenységében kiemelt jelentőségű az állandóság, a tapasztalatszerzés, és az élményszerzés lehetőségének biztosítása. A napi tevékenységük során kiemelten fontos a családok segítése, valamint, hogy a gyermekek a családok értékeinek, szokásainak optimálisan egyedi, személyiségüknek, fejlődési ütemüknek megfelelő nevelésben és gondozásban részesüljenek.

A bölcsődék szakmai programjában hangsúlyos szerepet kap a nevelés-gondozás valamennyi helyzete: játék, mondóka, ének, mese, vers, mozgás, alkotó tevékenységek, egyéb tervezett tevékenységek, a tanulás és a gondozás.

Az Egyesített Bölcsődei Intézmények székhelye, telephelye:

<i>Pitypang Bölcsőde és Gyermekközpont</i> 2040 Budaörs, Dózsa Gy. u. 17/A.	férőhely:140 fő
<i>csoportok száma:</i>	12
<i>Százszorszép Bölcsőde telephelye:</i> 2040 Budaörs, Lévai utca 35.	férőhely:120 fő
<i>csoportok száma:</i>	10
<i>Bölcsődei férőhely összesen:</i>	260 fő

Az Egyesített Bölcsődei Intézmények tevékenysége során, Budaörs Város Önkormányzat (a továbbiakban: Fenntartó) által meghatározott kötelezően ellátandó alap és önként vállalt feladatok ellátását végzi.

Szakmai tevékenység

Az intézmény feladatának tekinti, hogy olyan szakszerű, színvonalas ellátást nyújtson, mely elősegíti a korai szocializációt, biztosítja a gyermekek kiegyensúlyozott, harmonikus fejlődését, személyiségük kibontakozását maximálisan figyelembe véve az ellátott gyermekek életkori és egyéni sajátosságait.

Az Egyesített Bölcsődei Intézmények Szakmai Programjában megfogalmazásra kerültek az intézmény célkitűzései, hitt vallása, bölcsődei nevelés alapelvei, a nevelési- gondozási módszerek egységessége. Hangsúlyos szerepet kap a nevelés-gondozás valamennyi helyzete: játék, mondóka, ének, mese, vers, mozgás, alkotó tevékenységek, egyéb tervezett tevékenységek, a tanulás és a gondozás. A bölcsődék egyedi célkitűzéseiket, sajátosságait a saját Szakmai Programjukban fogalmazzák meg, így az egységesség mellett megjelenik az egyediség a szakmai munkában, amely színesíti az ellátást és választási lehetőséget jelent a családok számára. A bölcsődékben a gyermekek napközbeni felügyeletét, megfelelő tudással és szakképzettséggel rendelkező kisgyermeknevelők látják el, akik tudják, hogy a bölcsődei gondozás – nevelésnek nagy szerepe van. A szeretetteljes, differenciált bánásmódon alapuló bölcsődei nevelésük kulcsfontosságú a felnövekvő generációk erkölcsi, esztétikai értékrendjének értelmi és érzelmi struktúrájának kialakításában. A gyermekek egészséges életmódra nevelését, szomatikus fejlődését szolgálja a szabadlevegőn történő játék, mozgás melyre alkalmat ad az intézmények kertje, és a csoportok előtti terasz kialakítások. A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermekeket a Pitypang Bölcsőde és Gyermekközpont fogadja. A bölcsődék konyhája a HACCP minőségbiztosítási előírásoknak megfelelő. A helyi főzőkonyhák teszik lehetővé az egészséges táplálkozás alapjaihoz elengedhetetlen frissen főzött ételek készítését, a közétkeztetési reform követését. Élelmézszervezetők, dietetikus szakemberek, így biztosítani tudjuk a szakorvosi igazolással rendelkező különféle ételallergiás gyermekek részére a diétásétkeztetést.

Bölcsődei beiratkozás, felvétel

A bölcsődében a nevelési év minden év szeptember 1-jén kezdődik és a következő év augusztus 31-ig tart. Az intézményekben egységes szakmai irányelvek alapján szerveződik a szakmai munka.

Az Egyesített Bölcsődei Intézmények bölcsődéibe az év közbeni jelentkezések, folyamatosak voltak. A 2021/2022 nevelési évre a családok a bölcsődei szolgáltatás iránti igényüket, a tavasszal meghirdetett beiratkozási időpontban tudták leadni. A beiratkozás időpontja április 08-tól május 31-ig tartott, a vírus újra megjelenése miatti intézkedések, ügyeleti rendszerműködés miatt online jelentkezési formában. Az ehhez szükséges nyomtatványt, tájékoztatást a szülők megtalálták az intézmény honlapján.

A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni azon gyermekeket, akiknek szülője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, három vagy több gyermeket nevelő családban él, egyedülálló szülő neveli vagy védelemben vett gyermek.

A döntés eredményéről, illetve a felvételtől e-mailben értesítettük a bölcsődei ellátásra jelentkező gyermekek szüleit. Ez idő alatt éreztük a szülők bizonytalanságát, a gördülékenyebb jelentkezéshez azon családoknak, akik valamilyen okból kifolyólag a megadott intervallumban nem tudtak az ellátásra jelentkezni, május végétől feloldottuk a személyes beiratkozás tilalmát, és lehetőséget adtunk a szülőknek a járványügyi helyzetben a szabályok szigorú betartásával a személyes beiratkozásra. A honlapon létrehoztunk egy időpont foglalót, melyen keresztül lehetett a szülőnek a személyes találkozóra időpontot foglalni. Ám emellett megtartottuk annak lehetőségét is, hogyha valaki elektronikusan szeretne jelentkezni azt, megtehesse. Az időpont foglaló nagyon jól bevált, átlátható és tervezhetővé vált a jelentkezők fogadása. Meglátásom szerint a szülők továbbra is a személyes jelentkezési módot preferálják.

Bölcsődei csoportok kialakítása

A bölcsődei gyermekcsoportok létszámának kialakítása a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30.) NM rendelet alapján történik, valamint figyelembe kell venni a módszertani irányelveket és a bölcsődék működési engedélyét is. A rendelet értelmében, egy bölcsődei csoportban legfeljebb 12 gyermek gondozható, ha valamennyi gyermek betöltötte a második életévét legfeljebb 14 gyermek nevelhető, gondozható, megfelelő alapterület biztosításával.

A bölcsődei csoportszoba hasznos alapterülete gyermekenként 3 m². A Pitypang bölcsődében a csoportszobák hasznos alapterülete 30-32 m². A Százszorszép bölcsődében a csoportszobák hasznos alapterülete 38-40 m².

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK ELLÁTÁSA AZ INTÉZMÉNYBEN

1997. évi XXXI. törvény 42. §-a szerint a bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény, valamint elláthatja a fogyatékos gyermekek nevelését és gondozását is.

A személyi és tárgyi feltételek jelenleg a Pitypang Bölcsőde és Gyermekközpontban biztosítottak. A gyermekek nevelését – gondozását a kisgyermeknevelők, korai fejlesztésüket a Pest Megyei Pedagógia Szakszolgálat Budakeszi kirendeltségének gyógypedagógusa végzi az intézményben, a szakértői véleményekben meghatározott heti óraszám szerint. A bölcsőde öt csoportjában, teljes integrációban a nevelési évben 7 fő gyermek nevelése és gondozása valósult meg. A Pest Megyei Pedagógia Szakszolgálattal azon gyermekek számára, akik korai fejlesztésre szorulnak, de szülei nem igénylik a napközbeni bölcsődei ellátást, **ambuláns ellátás** keretében biztosítjuk a fejlesztést intézményünkben. (szakszolgálattal közösen végzett feladat.) Az ambuláns ellátásra folyamatosan növekvő az igény, a fejlesztést a szakszolgálat alkalmazásában lévő gyógypedagógus végzi.

A Sajátos nevelési igényű (továbbiakban SNI), valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető a bölcsődében. Az SNI gyermekek elhelyezése teljes integrációban történik a Pitypang Bölcsőde és Gyermekközpontban. A csoportlétszám kialakításánál figyelembe kell venni, hogy egy szakértői bizottság javaslata alapján felvett egy SNI gyermeknél a csoportba felvehető gyermekek száma két férőhellyel csökken. A bölcsődei csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig túlléphető, ha a bölcsődei nevelési év közben állapítják meg a gyermek sajátos nevelési igényét, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosultságát, vagy a gyermek felvételére veszélyeztetettsége miatt kerül sor.

A Pitypang Bölcsődében 2021 évben 10 fő SNI gyermeket láttunk el.

Bölcsődei létszámadatak alakulása

A törvényi szabályozásnak és az Egyesített Bölcsődei Intézmények Felvételi Szabályzatában meghatározott feltételek alapján biztosítottuk a gyermekek bölcsődei ellátást. Évközben jelentkezők száma 217 fő. A tavaszi jelentkezénnél 134 fő gyermek szülője adta be bölcsődei felvétel iránti kérelmét május 31-ig a következő nevelési évre. A járvány 2021 májusáig tartó időszakban a nem fogadhattunk beszoktatásra új gyermekeket. A szeptemberi kezdésre jelentkezők közül többen nem kezdték meg a bölcsődei ellátást, volt, aki nem tudott munkáltatói igazolást hozni, illetve sok szülő halasztotta el a beszoktatás kezdetét, de a bölcsődei férőhelyre igényt tartottak. A gyermekek felügyeletét home office-ban dolgozva, nagyszülőkkel, egyéb más módon oldották meg.

A szolgáltató nyilvántartás szerint, a bölcsődébe beíratottnak az a gyermek minősül, akit az intézménybe felvettek, beíratnak és megjelenik a napi nyilvántartási rendszerben.

2021. évben ellátott gyermekek összlétszáma a szolgáltatói nyilvántartás alapján

Bölcsődei ellátást igénybevevők száma	Pitypang Bölcsőde	Szászszorszép Bölcsőde	Összesen
2021.01.01. - 2021.12.31.-ig ellátott gyermekek száma szolgáltatói nyilvántartás szerint	197	170	367
2021. évben felvett gyermekek száma	110	107	217
2021. január 01-én beírt gyermekek száma	100	84	184
2021. január 31-én beírt gyermekek száma	110	92	202
2021. május 31.-én beírt gyermekek száma	129	104	233

2021. december 31.-én beírt gyermekek száma	112	93	205
2021. évben óvodába távozók száma	76	70	146
2021. évben egyéb ok miatt kimaradtak száma	9	7	16

Egyéb adatok	Pityang Bölcsőde	Szászsorszép Bölcsőde	Összesen
Sajátos nevelési igényű gyermekek száma év folyamán	10	0	10
Hátrányos helyzetű gyermekek száma:	0	0	0
Védelemben vett gyermekek száma:	0	0	0

**Az Egyesített Bölcsődei Intézmények bölcsődéibe 2021. január 31-én
beíratott gyermekek életkor szerinti létszáma**

	20-11 hó	12-18 hó	19-24 hó	25-30 hó	31-36 hó	36 hó felett	Összesen
Pityang	0	5	18	40	27	20	110 fő
Szászsorszép	1	5	12	37	32	5	92 fő
Összesen	0	10	30	77	59	25	202 fő

NEVELÉSI ÉV CÉLJAINAK, FELADATAINAK MEGFOGALMAZÁSA

A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának (a továbbiakban: Alapprogram) célja, hogy keretet adjon a Magyarországon működő bölcsődei ellátást biztosító intézményben, szolgáltatásban folyó szakmai munkának. Az Alapprogram tartalma és szemlélete összhangban van Magyarország Alaptörvényével, a 3 év alatti korosztály ellátására és nevelésére-gondozására vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal, a bölcsődei ellátás keretében végzett nevelés (a továbbiakban: bölcsődei nevelés) hagyományaival, felhalmozott értékeivel, a nemzeti sajátosságokkal, a legújabb koragyermekkori kutatások eredményeivel. Az Alapprogram fejezetei valamennyi bölcsődei ellátásra (bölcsődére, mini bölcsődére, munkahelyi bölcsődére, családi bölcsődére) vonatkoznak, az egyes ellátási formák sajátosságainak figyelembevételével. A jogszabályi előírások, a szolgáltatást igénybe vevők szükségletei és az intézményi adottságok alapján a bölcsődei ellátást nyújtó intézménynek, szolgáltatónak helyi szakmai programot kell készíteni, amelynek meg kell felelni az Alapprogramban foglaltaknak. A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

A bölcsődei nevelés

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen

alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteltét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát

intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

A bölcsődei nevelés-gondozás megvalósulása

Bölcsődék szakmai programjában **hangsúlyos szerepet kap** a nevelés-gondozás valamennyi helyzete: **játék, mondóka, ének, mese, vers, mozgás, alkotó tevékenységek, egyéb tervezett tevékenységek, a tanulás és a gondozás.**

Bölcsődei fejlesztő foglalkozások 2021-ben

A koronavírus-járvány következtében bevezetett intézkedések az intézményi korlátozások révén a bölcsődei fejlesztéseket is komolyan érintették. Azt tapasztaltunk, hogy a fejlesztést igénylő gyermekek között is gyakori volt a betegség, vagy karantén kötelezettség miatti hiányzás, ez pedig a gyakorlatban a foglalkozások kimaradását jelentette, amelyek sokszor kisebb regressziót eredményeztek a korábban elért fejlődési mérföldkövek tekintetében. A korábbi években megvalósuló, nem bölcsődés, budaörsi gyermekek számára nyújtott ellátást is szüneteltetnünk kellett, így az érdeklődő, a gyermekük fejlődése miatt aggódó szülők számára csak telefonon, esetleg e-mailben tudtunk tanácsot adni. A bölcsődés kisgyermek fejlődése minden esetben egyedi, de szakemberként érzékenyek vagyunk azokra a kisebb-nagyobb eltérésekre, amikor szükségesnek bizonyul valamiféle beavatkozás. Az elmúlt évben a két bölcsődéből az intézmény gyógypedagógusához összesen 31 kisgyermek családja fordult segítségért, tanácsért. Az esetek nagyobb részében (23 eset) szükségesnek bizonyult egyéni komplex készség- és képességfejlesztést elősegítő foglalkozás keretében ellátni a kisgyermeket. Többnyire a beszédfejlődésben tapasztalt elmaradás jelentette a fő nehézséget, de viselkedési problémák, és - gyaníthatóan - autizmus spektrum zavar is felmerült. Öt olyan eset volt, amikor a szülőkkel történt egyeztetés, konzultáció elegendőnek bizonyult, ugyanis a kisgyermek fejlődése rendben zajlott, és elég volt megsegítésük és néhány jó tanács otthonra. Három gyermek esetében az intézmény gyógypedagógusának kompetenciáján túlnyúlt a gyermekkel való foglalkozás, így más szakember keresésével, ajánlásával tudott segíteni. 2021-ben, a mindennapjainkat meghatározó koronavírus-járvány időszakában is sikerült minden segítséget igénylő család számára a lehető legmegfelelőbb ellátást megtalálni, még ha ez esetenként bonyolultabb is volt a korábban megszokottakhoz képest. Ezáltal biztosíthattuk a kisgyermek támogatását a nehezebb körülmények között is.

Gyógytornában, mozgásfejlesztésben részesülő kisgyermekeknél a csoportos fejlesztések helyett elsősorban egyéni fejlesztésekre volt lehetőség, az uszodai fejlesztéseket szüneteltettük, és a bejáró gyerekek létszáma is minimalizálódott a kontakt lehetőségek számának szűkítése miatt. A hosszabb kieső időszakokban a kisgyermek szülei igény szerint online is tartotta a gyógytornász a kapcsolatot, videokontroll, tanácsadás, konzultáció, nyomonkövetés céljából. A mozgást fejlesztés 11 gyermeknek biztosítottunk az év folyamán.

Az SNI gyermekek nevelését, gondozását a kisgyermeknevelők, korai fejlesztésüket a Pedagógia Szakszolgálat gyógypedagógusa végezte a Pityang Bölcsőde és Gyermekközpontban, a szakértői véleményekben meghatározott heti óraszám szerint.

CSALÁDOK ÉS TAGBÖLCSDÉK KAPCSOLATRENDSZERE

A bölcsődei nevelésünk középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. A családra, mint komplex rendszerre tekintünk, melynek értelmébe napi munkánk során fontos a családok segítése, törekedtünk a gyermek, illetve családközpontú bölcsődei élet szervezésére. Módszereink közé tartoznak a szülőkkel való személyes és csoportos beszélgetések, bölcsődei – család közös programok, a családlátogatás, a beszoktatás, napi találkozások, nyílt napok, és minden olyan egyéb közös tevékenység, ami a gyermekért történik a bölcsődében. Célunk, hogy támogassuk a kisgyermekes családokat gyermekeik nevelésében. A szülők többsége

támaszkodik a bölcsődei szakemberek gyermeknevelési – gondozási ismereteire, tapasztalataira, együttműködik az együttnevelés során. A járványhelyzet idején nagymértékben átalakult és megváltozott a családokkal való kapcsolattartás: az online felületek előtérbe kerültek, hisz ezek segítségével azonnali, gyors információátadásra volt lehetőségünk. A bölcsődei zárt csoportokban a kisgyermeknevelők és a bölcsődevezetők folyamatosan tájékoztatták a szülőket, emellett a Budaörsi Egyesített Bölcsődei Intézmények honlapján is informálódhattak a hírekről.

A családi programok kiemelt események a bölcsődés gyermek és a család életében, így nagy hangsúlyt fektetünk a megszervezésükre. A bölcsődék által szervezett közös szülő-gyermek programokra/rendezvényekre már a Covid megjelenése előtt is egyre nagyobb igény mutatkozott. A járványhelyzet alakulása és a kormányzati intézkedések sajnos beleszóltak a programokba e miatt átszerveztük a tervezett események ünneplését, és a délelőtti folyamán a szülők nélkül valósítottuk meg ezeket.

A bölcsődékben a farsangi vígasságokkal kezdtük az év elejét. Ezen a napon, mint minden évben a kisgyermeknevelők, dajkák jelmezt öltve reggeli zenészóval várták a gyermekeket, és megkezdődött a mulatozás. A délelőtti közös táncról, falatozásról, mókázásról szólt, és az elmaradhatatlan a „farsangi fánk”-ról. A Föld napja alkalmából virágot ültettek a gyerekek a kisgyermeknevelőkkel. Anyák napjára kedves ajándékkal készültek az édesanyáknak. 2021. 06.02-án a gyermeknapot, ami nagyszabású családi délután formájában tartottunk meg a pandémia előtt, a kisgyermeknevelőkkel valósult meg a gyermekek saját csoportjába. 2021.10.27-én a tökfáragás családi délután formájában valósítottuk meg a gyerekek és a szülők örömeire nagyon élvezték a programot, ötletes (tökfejek) készültek, amit az udvaron illetve az gyermeköltözőben kiállításra kerültek. A Mikulás az idén is meglátogatta a gyerekeket, akik már nagyon várták az érkezését. Volt közös éneklés spontán egyéni produkció, aminek a Mikulás nagyon örült és minden csemetét megajándékozott 1-1 szem szaloncukorral. A csoportokban a kisgyermeknevelők báboztak a gyermekeknek. A karácsonyi délután a mézeskalács díszítés a szülőkkel elmaradt, az ünnepre hangolódás a csoportban zene hallgatással, bábozással, kreatív tevékenységekkel történt. A nagyszerű Luca napi vásár is elmaradt.

A szülők részére a kisgyermeknevelők fotókat készítettek, a különböző programokról, és a zárt facebook csoportban osztották meg. Ezek a képek, videók nem kárpótolják az élménydús délutánokért a szülőket, de mégis részesei lehettek gyermekük napjainak, beleláthattak a bölcsődék életébe és velünk együtt örülhettek a vidám pillanatoknak.

A szülői érdekképviselői fórum 2021.évben a tagbölcsődékben megalakult. Fórum célja a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek érdekeinek védelme, képviselete, a fenntartó és szülő közötti együttműködés kiszélesítése. A fórum működési szabályait az Érdekképviselői Fórum Működési Szabályzata tartalmazza. A szülőkkel egyénileg tartottuk a kapcsolatot a bölcsődei életet érintő kérdésekben.

KAPCSOLATRENDSZER

A gyermek ellátása során együttműködünk mindazon intézményekkel, személyekkel, akiket a Gyvt. 17§ - a nevesít. Társintézményekkel való kapcsolat kialakításában, a kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokra törekedtünk ebben az évben is.

Óvodákkal ebben az évben a gyermekek zavartalan óvodába való átkerüléséhez a bölcsődevezetőknek és a kisgyermeknevelőknek személyes kapcsolatot nem sikerült tartaniuk.

A védőnők nem látogatták az intézményeket a járványhelyzetre való tekintettel, szükség esetén telefonon keresztül konzultáltunk egy-egy adott gyermekről.

A **Gyermejjóléti Szolgálat** felé a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében jelzési kötelezettségünk van. A jelzőrendszer tagjaival team munkában dolgozunk.

Pestmegyei Pedagógia Szakszolgálat munkatársa a sajátos nevelési igényű gyermekeket a Pityang Bölcsőde és Gyermekközpontban fejleszti. A szolgálat részére az intézmény az eszközöket és a helyet ingyen biztosítja.

Magyar Bölcsődék Egyesületével szakmai kapcsolatot tartunk. Az egyesület munkájában való részvétel, szakmai tájékoztatókon, szakmai napokon való részvétel. Az egyesülettel a kapcsolatot online, skype-n tartottuk.

Közösségi szolgálatot biztosítunk intézményeinkbe, ehhez együttműködési megállapodást kötöttünk az iskolákkal. A Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényben foglaltaknak megfelelően az iskolai közösségi szolgálat megszervezésében működünk együtt. Az önkéntes munkára ebben a nyári időszakban 2 fő tanulót fogadtunk.

Egyesített Bölcsődei Intézmények alapfeladat ellátása

BÖLCSŐDÉBEN FIZETENDŐ TÉRÍTÉSI DÍJAKRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

Gondozási díj

Az Egyesített Bölcsődei Intézmények a Gytv. alapján gondozási díjat és étkezési díjat is alkalmazhat. A gondozási díj összegét, Budaörs Város Önkormányzata Képviselő – testülete A felnőtt és gyermek személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló többször módosított 24/2004. (IV.20.) Önk. rendeletében **nulla forintban határozta meg**, ezzel is segítve a városban élő kisgyermekes családokat.

Gyermekétkeztetés térítési díja

A bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek szülei étkezési térítési díjat fizetnek.

Nettó összeg	Áfa	Bruttó összeg
425 Ft	114,75 Ft	539,75 Ft

A Gytv. 2015 szeptember 01-től hatályos módosítása alapján ingyenes bölcsődei étkezés biztosítható. Azok a családok igényelhetik a kedvezményt ahol gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek, vagy több gyermeket nevelő családok, a gyermek nevelésbe vételét rendelte el a gyámhatóság, vagy olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130%-át, amely 2021-ben 139.185 Ft. A kedvezmény biztosításához az intézményvezetőnek szükséges benyújtani a nyilatkozatot és dokumentumokat.

Étkezési díjak alakulása a bölcsődékben 2021.01.01-2021.12.31 között

Az Intézmény tagbölcsődéinek kimutatásai alapján 2021. évben átlagosan 237 gyermek után fizettek étkezési díjat, 136 fő pedig mentesült az étkezési térítési díj fizetése alól. A táblázatban szereplő számok a bölcsődék által leadott havonkénti adatokból kerültek átlagolásra. Ez egy folyamatosan változó adat a beíratott gyermekek számának, illetve a szülők jövedelmének változásai nagymértékben befolyásolják.

	Étkezésben Ellátott gyermekek	A gyermekek száma, akik után étkezési díjat fizettek/fő	Étkezési díj fizetése alól mentesülő gyermekek száma/fő
Pitypang Bölcsőde	200 fő	120 fő	80 fő
Százszorszép Bölcsőde	173 fő	117 fő	56 fő

2021.01.01 -2021.12.31 között kedvezményes étkezésben részesülő gyermekek száma

Jogcím	Pityang Bölcsőde	Százsorszép Bölcsőde	Összesen
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő	0 fő	2 fő	2 fő
Tartósan beteg saját jogon	9 fő	3 fő	12 fő
Családban tartósan beteg	7 fő	3 fő	10 fő
3 v több gyermeket nevelők	38 fő	21 fő	59 fő
nevelésbe vett	0 fő	0 fő	0 fő
Jövedelem alapján	26 fő	27 fő	53 fő
Összes kedvezményben részesült száma	80 fő	56 fő	136 fő

2021. évi járványhelyzet

A koronavírus-járvány több hullámban támadta meg az emberek egészségét. A 2021. év eleje és vége ebben az évben is a védekezés jegyében telt. Az elmúlt év tapasztalatai alapján sokkal felkészültebb voltunk, de a vírus újra nehézségek elé állított minket, nehéz feladatokkal kellett megküzdenünk. Ahhoz, hogy a veszélyhelyzetben minőségi bölcsődei rendszert tudjunk működtetni, folyamatosan alkalmazkodnunk kellett a törvényrendeletekhez és az azokból adódó új irányelvek változásaihoz, a betegség okozta hiányzásokhoz. A védekezési szabályoknak és a járványhelyzettel kapcsolatosan kialakított eljárásrendnek megfelelő volt a gyermekek fogadása az Intézményekben. A bölcsődékben a dolgozók és a gyermekek egészségének védelme érdekében, 2021. év január elejétől az előző évben kialakított járványügyi protokollt követtük. Az intézménybe érkezőknek a hőmérséklet mérés, kézfertőtlenítés, maszk használata kötelező volt. A Magyar Bölcsődék járványhelyzetre szóló ajánlásában ajánlott „zsillip rendszert” nem alkalmaztuk. A gyermekek életkorát figyelembe véve engedélyeztük a szülőknek az intézmény területére a belépést, meghatároztuk a beléphető személyek számát. Egy csoport átadójában egyszerre tartózkodó szülők számát korlátoztuk 2 főre, melyet egy kártyarendszer segítségével működtettünk. A gyermekek átadása az átadó és fürdőszoba ajtóban történt. A várakozási időt próbáltuk a minimálisra csökkenteni a reggeli bevételek és a délutáni kiadások alkalmával. A gyermekek jól alkalmazkodtak a kialakult helyzethez. Nem okozott számukra különösebb gondot a megváltozott bevételi, illetve a kiadási mód, és az sem, hogy a kisgyermeknevelők maszkban dolgoztak.

A szülőknek a többsége elfogadta, és megértette a pandémia miatt kialakított intézkedéseket, de voltak olyan apukák, akik minden reggel méltatlankodtak azon, hogy miért nem engedünk be minden szülőt egyszerre a gyermeköltözőbe, vagy megtagadta a maszk használatát. Minden nap egy kihívás volt, mely fegyelmezettséget, rugalmasságot, szervezőképességet, türelmet igényelt a bölcsőde minden dolgozójától.

Kiemelt figyelmet fordítottunk a gyerekek és a dolgozók személyi higiénének betartására. Fokozottan ügyeltünk a bölcsőde területének tisztaságára a napi fertőtlenítő takarítás elvégzésére vírusölő hatású szerekkel. A gyermekek

által használt játékokat, eszközöket, textiliákat, folyamatosan fertőtlenítettük. **2021.03.04-én a SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány** terjedésének megállítása és felszámolása érdekében a Kormány újabb szigorítások bevezetéséről döntött, de nem rendelt el a bölcsődék esetében rendkívüli szünetet, viszont a koronavírus-járvány erősödése a budaörsi bölcsődéket is elérte. Budaörs Város Polgármestere a covid vírus terjedése miatt saját hatáskörben a Budaörs Város Önkormányzata fenntartásában lévő bölcsődei ellátást végző intézményben rendkívüli szünetet rendelt el, 2021. március 09. napjától kezdődően 2021. április 07-ig (34/2021. (III. 6) határozat)

A 75/2021. (IV. 7.) határozattal az önkormányzati fenntartású bölcsődékben elrendelt rendkívüli szünet változatlan feltételekkel meghosszabbításra került 2021.04.19-ig.

A 88/2021. (IV. 16.) határozattal, az önkormányzati fenntartású bölcsődékben elrendelt rendkívüli szünet ismételt meghosszabbításra került.

Az ügyeletet abban az esetben biztosíthattuk, ha a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek felügyeletét a szülők csak rendkívüli nehézség árán tudták megoldani. Igény esetén az ellátást végző intézmények gondoskodtak ügyelet, illetve gyermekfelügyelet biztosításáról.

2021.03.09-2021.05.10. között ügyeleti ellátásban résztvevő gyermekek száma

	Pityang	Százszorszép	Összesen
2021. március 09.- április 07-ig	27 fő	25 fő	52 fő
2021. április 08.- április 19-ig	58 fő	56 fő	114 fő
2021. április 20.- május 10-ig	70 fő	76 fő	146 fő

Elviteles étkezési adagszámok az ügyeleti ellátás alatt

	Pityang	Százszorszép	Összesen
2021. március 09.- április 07-ig	14 fő	9 fő	23 fő
2021. április 08.- április 19-ig	8 fő	11 fő	19 fő
2021. április 20.- május 10-ig	3 fő	4 fő	7 fő

Az ügyeleti időszak alatt, azon bölcsődei ellátásban részesülő családok számára, akik nem tudták gyermekük étkezését megoldani, biztosítottuk számukra az étkezés lehetőségét. A családok a bölcsődék főzőkonyháin személyesen vehették át a megrendelt ételt.

A koronavírus-járvány negyedik, ötödik hulláma nem kímélte az intézményünket. Számos alkalommal a bölcsődei dolgozók vagy az intézmény valamelyik csoportjába járó gyerekek Covid 19-tesztje pozitív lett. Az érintett bölcsődei csoportok karanténba kerültek. Egy-egy dolgozó vagy gyermek megfertőződése esetén csoportok bezárására volt szükség. Az illetékes szerveket, valamint a dolgozókat és a szülőket minden esetben értesítettük. Az országos tisztifőorvos által kiadott eljárásrend szerint a lehetséges kontaktok felkutatása megtörtént. Minden esetben haladéktalanul megtörtént az érintett helyiségek teljes körű fertőtlenítése. A fertőzött gyermekek és dolgozók száma november-december hónapban folyamatosan, napról napra változott.

A veszélyhelyzet okozta kiszámíthatatlan helyzet és a kisgyermeknevelők tartós távolléte miatt a folyamatosan át/és újratervezeten tudtuk a bölcsődei ellátást biztosítani, feladatainkat teljesíteni. A járványhullám érzelmileg, egészségügyileg és a hiányzások miatti plusz feladatok tekintetében minden dolgozóra kihatott. A gyors terjedés miatt bizonytalanság, félelem jellemezte a mindennapokat. A fertőzött személyek munkából való kiesése sokszor az egy hónapot is elérte, ezért a helyettesítésük a munkatársakra nagy terhet rótt.

A bölcsőde dolgozóinál felgyógyulásuk után is tapasztalható volt a fáradtság, egészségügyi problémák, megmagyarázhatatlan rossz-közérzetre panaszkodtak, jelenleg a fertőzés után is többen orvosi kontroll vizsgálatokra járnak. A nagy hiányzás miatt igyekeztünk a gyermekek úgy beosztani, hogy a csoportok közti keveredést elkerüljük. A járvány elleni védekezésben az Önkormányzat a bölcsődei dolgozók számára is ingyenes, rendszeres koronavírus-szűrést biztosított. A PCR tesztelési alkalmak október és december között 6 fő dolgozónál pozitív eredményt hozott. Az Egyesített Bölcsődei Intézményekben a dolgozók átoltottsága 89%.

SAKMAI TEVÉKENYSÉG ÖSSZEFOGLALÁSA

Alapellátás

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését biztosítottuk azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

Az intézmény feladatának tekinti, hogy olyan szakszerű, színvonalas ellátást nyújtson, mely elősegíti a korai szocializációt, biztosítja a gyermekek kiegyensúlyozott, harmonikus fejlődését, személyiségük kibontakozását maximálisan figyelembe véve az ellátott gyermekek életkori és egyéni sajátosságait.

A bölcsődei nevelési év szeptember 1-től a következő év augusztus 31-ig tart.

A bölcsődei nevelés-, gondozás alapidokumentuma az Alaprogram, amely keretet ad a bölcsődei ellátást nyújtó intézményekben folyó szakmai munkának. Bölcsődéinkben a nevelési-, gondozási feladatokat a Szakmai programban meghatározott alapelvek szerint valósulnak meg. A bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelők munkája, tevékenysége igen sokrétű, nagyon nagy odafigyelést igényel. Feladatuk a gyermekek sajátos igényeit figyelembe véve, a gondozás-nevelés egysége a gyermek személyes adminisztrációjának vezetése, a folyamatos napirend betartása, a gyermek testi-lelki óvása.

A veszélyhelyzet idején nagy hangsúlyt helyeztünk a gyermekek egészségvédelmére, prevencióra a legoptimálisabb nevelési körülmények biztosításával. A koronavírus járvány újabb és újabb hullámának, variánsának megjelenésének hatására a szakmai tevékenységünket átszerveztük, és a Nemzeti Népegészségügyi Központ, valamint a Magyar Bölcsődék Egyesületének ajánlásai alapján folytattuk azt. Az intézmény területén kötelezővé tettük a szájmascsk használatát a dolgozók és a szülők részére. A só szobát preventív, egészségmegőrző jelleggel használtuk. A gyermekek étkezéséhez a közös kínáló tányérokat nem használtuk a kisgyermeknevelők. A kórokozók minimalizálása érdekében többször szellőztettük a csoportszobákat. A helyiségeket fokozottan fertőtlenítettük. A napirend szervezésével biztosítottuk a játéktevékenység, a mozgás, a levegőzés, és a táplálkozás feltételeit a gyermekek életkorához és fejlettségi szintjéhez igazodva. Az időjárás függvényében a gyermekcsoportoknál a levegőztetést úgy szerveztük meg, hogy a lehető legtöbb időt legyenek szabadlevegőn a gyermekek. A teraszon történt altatásnál is figyeltük a megfelelő távolságtartásra.

Az Egyesített Bölcsődei Intézmények Szakmai Programjában megfogalmazásra kerültek az intézmény célkitűzései, hitt vallása, bölcsődei nevelés alapelvei, a nevelési- gondozási módszerek egységessége. A bölcsődék egyedi célkitűzéseiket, sajátosságait a saját Szakmai Programjukban fogalmazták meg, így az egységesség mellett megjelenik az egyediség a szakmai munkában, amely színesíti az ellátást és választási lehetőséget jelent a családok számára. Szakmai tevékenységünkben kihangsúlyozott jelentőségű az állandóság, a tapasztalatszerzés és az élményszerzés lehetősége. Kiemelt szakmai feladatunk a zenei nevelés és a

testmozgás. Formáljuk a gyermekek ízlését és az érzelmi intelligenciáját fejlesszük. Hanganyagunkban Forrai Katalin szellemisége tükröződik.

A gyermekek körében nagy érdeklődést keltettek a hangszerek, éneklés közben rázták, ütögették, és közben megismerték a halk-hangos, lassú-gyors fogalmát. A kisgyermeknevelők furulyát is használtak éneklés közben, ami még nagyobb zenei élményt nyújtott a gyermekek számára.

A gyermekek ösztönös mozgásigényét a mondókákkal, versekkel, dalokkal kiegészítve tettük színesebbé fejlettségi szintjükhez mérten. Csoportokban játékon és mozgáson alapuló fejlesztés valósult meg, sok ölbeli játékkal (lovagoltatók, hintáztatók, sétáltatók, altatók, kéz- kar-láb játékok), amit sokszor ismételtünk. Az egyszerű mozgással kísért ölbeli játékok nagy részét a magyar népi mondókák közül válogattuk össze. A mondóka és dalanyagunk a gyermekek életkorához igazodtak. A kisgyermeknevelők a játék feltételeinek biztosításával és nevelői magatartásukkal támogatták az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. Napi munkánk során igyekeztünk sokféle színes programot szervezni, ezáltal élménygazdag fejlődési lehetőséget biztosítottunk minden kisgyermekünk számára. Bölcsődéinkben már a korai életszakaszban is lehetőségük van a gyerekeknek kipróbálni a festést, rajzolást, vágást, ragasztást, gyurmázást. A firkálás nemcsak papíron történt, további lehetőséget biztosítottunk a homokozóban, aszfalton, nagy csomagolópapíron, lemosható felületeken is. A gyerekek rajzoltak ceruzával, zsírkrétával, aszfaltkrétával, festettek ujjal, ecsettel. Megismerkedtek a gyerekek az olló használatával, a tépés és ragasztás technikájával. Az ábrázolás másik fontos területe a mintázás, ahol térbeli formákkal "dolgoztunk". Ennek a tevékenységnek is teret engedünk a csoportszobában és a szabadban egyaránt. Gyúrtunk, sodortunk, dagasztottunk gyurmával, só-liszt gyurmával, süteménytészával, homokkal. A járványügyi szabályok betartása mellett is elsődleges szempontunk volt a szeretetteljes nevelés- gondozás biztosítása. Egy megfeszített, nehéz, de példaértékűen, rugalmasan alakított pedagógiai munkával zártunk az évet. A szakmai munka színvonalát igyekeztünk minden új és eddig ismeretlen helyzetre konvertálni és megtartani. A hihetetlenül nehéz személyi feltételek mellett végzett pedagógiai munka eredményességéért elismerés illeti az EBI minden dolgozóját.

Intézményeink nyáron, a tervezett 5 hét helyett 2 hétre zártak be. Ezzel is próbáltuk segíteni a szülőket, akik a tavaszi hónapokban rákényszerültek a szabadságuk kivételére. Komoly szervezést igényelt a nevelői szabadságok kiadása, hiszen az előző években az öt hét lezárás alatt a kisgyermeknevelők 25 nap szabadságot vettek ki.

Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások

A családtámogató szolgáltatásokat a bölcsődei alapellátás prioritása mellett szerveztük. Valamennyi szolgáltatási forma megvalósításánál figyelembe vettük a bölcsődei nevelés alapelveit, különösképpen a koragyermekkori intervenció szemléletének befogadását. A szolgáltatások működtetésénél is kiemelt jelentőségű a kompetenciahatárok betartása.

Térítésmentesen igénybe vehető szolgáltatások

A családtámogató szolgáltatásokat a bölcsődei alapellátás prioritása mellett szerveztük, de a kialakult járvány helyzet következtében némely szolgáltatást nem tudtunk nyújtani. Valamennyi szolgáltatási forma megvalósításánál figyelembe vettük a bölcsődei nevelés alapelveit, különösképpen a koragyermekkori intervenció szemléletének befogadását. A szolgáltatások működtetésénél is kiemelt jelentőségű a kompetenciahatárok betartása.

A Só-szobák

A Só szobákat a gyermekek az őszi, téli hónapokban, az időjárás függvényében használhatják, preventív, egészségmegőrző jelleggel biztosítjuk. Csoportbeosztás szerint, saját kisgyermeknevelőjükkel a hidegebb napokon a légúti betegségek megelőzése céljából veszik igénybe. Énekes, mondókás játékokat játszottak, beszélgettek és légző gyakorlatokat végeztek. A szolgáltatás a január, február, március hónapokban működött, az őszi hónapokban a járványhelyzet miatt a szolgáltatás szünetel

Tér-játszó használata: a bölcsődei csoportok beosztás szerint főleg őszi, téli időszakban és rossz idő esetén használták. A nagymozgásos játékok mindig aktív mozgásra serkentik a gyermekeket. A térjátszót alcsoportonként

tudták csak igénybe a csoportok a járványhelyzet miatt. Az előírásnak megfelelően a gyermekekkel minél több időt töltöttek a szabadlevegőn, ezért a térjátszót csak rendkívüli esetben használták.

Játzócsoporthat a bölcsőde külön helyiségében, önálló egységben működtetjük. Nagy sikere van a szülők körében, többen szeretnék igénybe venni. az intézmény kapacitása ezt nem teszi lehetővé. A szülő és gyermeke részére az együttes játéklehetőség biztosított munkanapokon 9-13 között. A szolgáltatás a január, február, március hónapokban működött, napi szinten 6-7 fő vette igény. 2020.03.11-től 2020.12.31. hónapig a járványhelyzet miatt a szolgáltatás szünetelt

A bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek és szüleik, valamint a külsős gyermekek és szüleik részére, közös zene, ének együttjátszási lehetőség az, **Cini-cini, muzsika**. Gyógypedagógus és kisgyermeknevelő irányításával, heti egy alkalommal délután vehették igénybe a családok. A járvány miatt a szolgáltatás szünetelt március 16-tól.

Speciális tanácsadást a bölcsődéinkben a 0-3 éves korú gyermekek gondozási-, nevelési problémái esetében szakemberek bevonásával (bölcsődeorvos, pszichológus, gyógypedagógus, gyógytornász, dietetikus.) biztosítjuk. Igény esetén előre egyeztetett időpontban, a szolgáltatás ingyenesen igénybe vehető. Ezt a szolgáltatásunkat több szülő igényelte, tájékoztattuk. Márciustól a szolgáltatást feltöltöttségünk miatt nem működtettük.

A bölcsőde a családok szükségleteit figyelembe véve az alaptevékenység mellett különböző szolgáltatásokat nyújt. A szolgáltatások személyi és tárgyi feltételeinek kialakításánál a kisgyermek nevelés-gondozás elveit és gyakorlatát követjük. 2021-ben a Covid 19 járványhelyzet miatt több szolgáltatást szünetelni kellett, ilyen pld. az időszakos gyermekfelügyelet, játzócsoporthat, Cini-cini, muzsika és Víz terápia. A szolgáltatások népszerűek lennének, de a járványhelyzet alatt nem működtek.

Működő szolgáltatások

Nevelési Tanácsadás: a bölcsődéinkben szakemberek bevonásával ingyen biztosítottunk tanácsadást egyéni konzultáció formájában, gondozás - nevelés, étkezési gondok, diétás étkeztetés, eltérő ütemű fejlődés esetén.

Térjátszó: főleg őszi, téli időszakban, rossz idő esetén, a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek számára biztosít nagymozgásos játéklehetőséget.

Só-szoba szolgáltatás

Pityang Bölcsőde és Gyermekközpont - Himalája só téglafal + somokozó

Szászszorszép Bölcsődében - Somadrin oldatos

3.2.2. ELLÁTÁSI ÉS TÁMOGATÁSI SZERZŐDÉSEK KERETÉBEN BIZTOSÍTOTT ELLÁTÁSOK (Polgármesteri Hivatal Szociális és Egészségügyi Irodájának feladata)

3.2.2.1. GYERMEKEK ÁTMENETI GONDOZÁSA

A gyermekek átmeneti gondozása keretében - kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja - a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni.

A Gyvt. 94. § (3) bekezdés b) pontja alapján az a települési önkormányzat, amelynek területén húszezernél több állandó lakos él gyermekek átmeneti otthonát köteles működtetni.

Budaörs Város Önkormányzata a gyermekek átmeneti gondozását a Fészek Gyermekvédő Egyesülettel kötött szerződéssel biztosítja.

Az ellátási szerződés értelmében a Fészek Gyermekvédő Egyesület az Önkormányzat közigazgatási területén lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel rendelkező, illetve a város területén felügyelet nélkül maradt, veszélyhelyzetbe került gyermekek számára, egy fő férőhelyre biztosítja a gyermekek átmeneti gondozásának jogszabályokban meghatározott szakmai követelményeit, és a feladat ellátása során betartja az ellátáshoz kapcsolódó nyilvántartási, adatkezelési és adatvédelmi kötelezettségeket.

2021. évben budaörsi lakos nem vette igénybe a szolgáltatást.

3.2.2.2. CSALÁDOK ÁTMENETI OTTHONA

Az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, valamint legfeljebb 21. életévének betöltéséig a gyermek nagykorú testvére, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és a gyermeket emiatt el kellene választani szülőjétől, családjától.

Az Önkormányzat 2019. évben az Oltalom Karitatív Egyesülettel (1086 Budapest, Dankó u. 9.) a Baptista Menedék Szolgálattal (1224 Budapest, Leányka u. 34. III/21.) kötött ellátási szerződést a családok átmeneti otthona biztosítására. Az Oltalom Karitatív Egyesülettel 2023. december 31. napjáig, a Baptista menedék Szolgálattal kötött szerződés 2023. november 30. napjáig hatályos.

Családok átmeneti otthona szolgáltatási szerződések alapján 2021. évben nem volt elhelyezés, ellátási díj nem került kifizetésre.

3.3. BUDAÓRS VÁROS ÖNKORMÁNYZAT VÉDŐNŐI SZOLGÁLATA

A védőnők a betegségek megelőzésre és az elváltozások korai felismerésére, a családok egészségének megőrzésére képzett, egészségügyi képesítéssel rendelkező szakemberek, akik közreműködnek a nő-, anya-, csecsemő-, gyermek-, ifjú- és család egészségének védelemében, valamint a közegészségügyi, a járványügyi, egészségfejlesztési, egészségnevelési feladatok végzésében.

A klasszikus védőnői ellátás színtere a család otthona, és a helyi társadalmi környezet, tehát az a mikrokörnyezet, ahol kialakul az életmód, a szokásrend, a viselkedés megerősítése, vagy lehetőség nyílik a módosulásra.

A védőnők feladatukat önállóan végzik – a gondozott egyén érdekében – szorosan együttműködve az illetékes házi orvossal, szülész-nőgyógyász szakorvossal, a házi gyermekorvossal, az iskola-orvossal, a gyermekjóléti szolgálattal, az oktatási nevelési intézményekkel és a civil szervezetekkel.

Védőnők a gyógyító-megelőző ellátásban elsősorban az alapellátásban, mint területi védőnők és iskola-védőnők tevékenykednek. A területi védőnői és az iskola-védőnői ellátásról a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik. A védőnők a mindennapi munkájuk részeként látják el a gyermekvédelmi feladataikat.

Budaörsön 10 területi, 4 iskolai és 1 vegyes védőnői körzet van. A területi védőnői körzetek három védőnői Tanácsadó és irodahelyiség köré rendeződnek: a Kossuth L. u. 9. szám alatti Egészségügyi Központban, a Lévai u. 31. szám alatti házi gyermekorvosi rendelőnél, valamint Kamaraerdőn az Orvosi rendelőben találhatók.

A területi védőnői ellátást a 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet szabályozza. A területi védőnői ellátás a védőnők illetékességi területén lakcímmel rendelkező, vagy életvitelszerűen ott tartózkodó és a védőnői gondozás iránti igényt írásban bejelentő várandós és gyermekágyas anyákat, újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekeket, valamint az oktatási intézménybe nem járó, otthon gondozott tanköteles korú gyermekeket, fiatalokat érinti.

A védőnői gondozás során a területi védőnők elvégzik az életkorhoz kötött, kötelező szűrővizsgálatokat, nyomon követik a gyermekek pszichoszomatikus fejlődését, segítik a harmonikus szülő-gyermek kapcsolat kialakulását, valamint a gyermek nevelkedését és szocializációját. Eltérés vagy annak gyanújának észlelésekor megteszik a szükséges intézkedéseket. A gondozott család részére átadják az egészséges életmódhoz szükséges ismereteket, és figyelemmel kísérik, hogy a gyermek családban történő ellátása az adott tanács szerint történik-e. A környezeti veszélyeztetettség megelőzése érdekében segítséget nyújtottak a helyes életvitelhez, a harmonikus, szerető családi környezet kialakításához. A családlátogatások és a védőnői tanácsadás során célzott és szükséglet szerinti gondozást végeznek. A családokkal kialakított jó kapcsolatnak köszönhetően gyakori, hogy váratlan probléma jelentkezésekor a szülő keresi meg személyesen, telefonon, vagy online a védőnőt, és kéri a segítségét. A védőnő mindennapos feladatai közé tartozik, hogy ha szükséges, a szülő előzetes tájékoztatása után más szakemberek segítségét is kérje (Család- és Gyermekjóléti Központ, Polgármesteri Hivatal Szociális és Egészségügyi Iroda, gyámhatóság, rendőrség, házi gyermekorvos, óvoda, iskola, stb.).

A területi védőnői ellátásban 0-7 éves gondozottak száma szeptember 30-ai állapot szerint a 2019-2021. évben körzetenként:

TERÜLETI KÖRZET	2019. ÉV	2020. ÉV	2021. ÉV
I.	176	174	159
II.	194	215	224
III.	202	204	177
IV.	177	201	216
V.	196	172	167
VI.	208	217	188
VII.	181	179	169
VIII.	185	188	189
IX.	199	200	188
X. (VEGYES)	88	106	101
XIV.	186	222	204
ÖSSZESEN	1992	2078	1982

Az iskola-védőnők tevékenységüket az iskolai tanulmányaikat nappali képzés keretében folytató alap és középfokú intézményekben látják el. Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló rendeletben előírt szűrővizsgálatok és egészségnevelési feladatok ellátásán, valamint a védőoltások szervezésén és azok lebonyolításában történő közreműködésen kívül az iskola-védőnők kiemelt figyelmet fordítottak arra, hogy jó és folyamatos együttműködésükkel segítsék az oktatási intézményeket gyermekvédelmi feladataik ellátásában.

Az iskola-egészségügyi miniszteri rendelet által a kampányoltás keretében oltásra kötelezett tanulók többsége részesült az előírt védőoltásokban, az akut megbetegedés/ek miatti hiányzók pótoltatása folyamatos. A tisztasági szűrővizsgálatokat a módszertani utasítás szerint, folyamatosan végezték/végzik az iskola-védőnők. Az iskolai egészségnevelés egyéni, személyre szabott és csoportos formában egyaránt megvalósulnak.

Budaörsön nappali tagozaton alap és középfokú iskolai képzésen részt vevő gyermekek létszáma 2019-2021. évben

ISKOLA NEVE	2019. ÉV	2020. ÉV	2021. ÉV
BUDAÖRS 1. SZÁMÚ ÁLTALÁNOS ISKOLA	851	824	772
KESJÁR CSABA ÁLTALÁNOS ISKOLA	492	502	497
BLEYER JAKAB NÉMET NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLA	716	715	671
BLEYER JAKAB NÉMET NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLA – ÁRPÁD UTCAI TAGINTÉZMÉNY	45	42	39
BUDAÖRSI HERMAN OTTÓ ÁLTALÁNOS ISKOLA	772	747	723
BUDAÖRSI ILLYÉS GYULA GIMNÁZIUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM	634	639	640
MINDSZENTY JÓZSEF KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA	324	335	333
SZENT BENEDEK SZAKGIMNÁZIUM	279	271	281

A védőnők az éves tájékoztató a területi védőnő gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységéről című beszámolójukban az alábbi általánosítható (jelzést nem igénylő) problémákat jelezték:

- sok szülő él albérletben a lakótelepen, illetve az óvárosi városrészben, romló lakáskörülmények között,
- mozgásszegény életmód miatt sok az elhízott, túlsúlyos gyermek, akiknél a későbbiekben egészségügyi problémák jelentkezhetnek,
- a járványveszély miatt szorongó szülők és gyermekek, akik további gondozást igényelnek a jövőben,
- kevés állami finanszírozású csecsemőkori mozgásfejlesztésre van lehetőség,
- több közösségi szabadidős programot kellene szervezni.

4. A FELÜGYELETI SZERVEK ÁLTAL GYÁMTHATÓSÁGI, GYERMEKVÉDELMI TERÜLETEN VÉGZETT SZAKMAI ELLENŐRZÉSEK TAPASZTALATAINAK, TOVÁBBÁ A GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI SZOLGÁLTATÓ TEVÉKENYSÉGET VÉGZŐK ELLENŐRZÉSÉNEK ALKALMÁVAL TETT MEGÁLLAPÍTÁSOK BEMUTATÁSA

4.1. Az Esély Szociális Társulás Szociális és Gyermekjóléti Központ

Az Állami Számvevőszék 2021. novemberében a Szociális és Gyermekjóléti Központnál „Az önkormányzati intézmények ellenőrzése – Az önkormányzat és társulás irányítása alá tartozó intézmények integritásának monitoring típusú ellenőrzése” címen ellenőrzést tartott. Az ellenőrzés a helyi önkormányzatok és társulások irányítása alá tartozó intézmények szabályozási környezetére, a főbb integritási kontrollok kiépítettségére terjedt ki. Az ellenőrzés keretében az ÁSZ a beszámoló szabályszerű elkészítését biztosító kontrollkörnyezet kialakítását, valamint a csalásmentes integritási környezet megteremtése szempontjából lényeges dokumentumokat értékelte.

Az ellenőrzés eredményeként néhány esetben az Állami Számvevőszék javaslatot tett a szabályzatok elkészítésére és módosítására. A javasolt módosításokat az intézmény elfogadta, átvezetésre kerültek.

4.2. Egyesített Bölcsődei Intézmények

Pest megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazgatási Főosztálya 2021. januárjában hatósági ellenőrzést indított az Egyesített Bölcsődei Intézmények székhelyén és telephelyén. Az ellenőrzés megkezdődött, de a helyszíni látogatások elmaradtak. A Járványügyi veszélyhelyzet miatt, az ellenőrzés lefolytatására a Kormányhivatal által kért dokumentumokat e-mailen keresztül kellett megküldeni a hivatal részére. A kért dokumentumokat és adatokat a megadott időpontig megküldtünk. Az ellenőrzés lezárult, az intézmény részéről benyújtott dokumentumok elfogadásra kerültek. Pest Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Osztálya 2021. március hónapban ellenőrizte a Pityang és Százszorszép Bölcsőde főzőkonyháinak közegészségügyi állapotát, a kártevők elleni védekezést, a dohányzás elleni szabályok betartását. Az ellenőrzés során balesetveszélyes körülményt, közegészségügyi hiányosságokat nem tapasztaltak.

2021.07.12.-én az Állami Számvevőszék ellenőrzés céljából adatszolgáltatás, dokumentumok benyújtását kérte az Egyesített Bölcsődei Intézményektől. Az intézmény a kért dokumentumokat az ügyfélkapun keresztül feltöltötte, az ÁSZ hiányosságot nem tapasztalt.

Az IT Securiti cég a Budaörsi Egyesített Bölcsődei Intézményeknél 2021.12.04.-én GDPR megfelelőségi felülvizsgálat (audit) tartott. Az ellenőrzés lezáródott, december végéig még nem érkezett meg a felülvizsgálat eredménye. További egyeztetések a szabályzatok elkészítése miatt folyamatban van.

5. JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK, CÉLOK MEGHATÁROZÁSA A GYVT. ELŐÍRÁSAI ALAPJÁN

Pénzbeli és természetbeni ellátások reálértékének megőrzése

Budaörs Város Önkormányzata - önként vállalt feladatként saját bevételei terhére - a település hátrányos helyzetű polgárainak támogatására erős szociális hálót működtet. Az önkormányzat elsődleges szempontnak tartja a pénzbeli, természetbeni ellátások megállapításánál, hogy anyagi okok miatt gyermek ne kerüljön ki a családjából. A rászoruló családok anyagi támogatása elsődleges szempont a lakhatásuk megőrzéséhez is.

Folyamatos cél a pénzbeli és természetbeni ellátások esetén az ellátás reálértékének megtartása, a legrászorultabb családok hatékony segítése, a gyermekszegénység megakadályozása.

Gyermekjóléti szolgáltatás fejlesztése

Intézmény tervei között szerepel, hogy a családokban jelentkező nevelési- és gondozási folyamatok során felmerülő problémákat és hiányosságokat, valamint ezek káros hatásait, a közösségi programok szervezésével próbáljuk meg enyhíteni és/vagy megoldani ügyfeleinkkel együttműködve.

Kiemelten fontos, hogy valamennyi társadalmi rétegből részt vehessenek a kliensek a programjainkon. Rendszerezsek az ünnepekhez kapcsolódó programok, a gyermekek szüleit is bevonva, valamint a kortárs csoportok, ahol egymás elfogadása és segítése az elsődleges.

Kézműves foglalkozás

Közösségi kézműves foglalkozások, melyek keretében ajándéktárgyakat lehet készíteni, és amelyek köthetők egy-egy ünnepi alkalomhoz (pl: tökfáragás, adventi díszek készítése, farsangi maszkok készítése).

Baba-mama klub

A gyermekekkel foglalkozó szakemberekkel együttműködésben kerül megszervezésre a klub, ahol a kisebb gyermekekkel kapcsolatban kaphatnak az édesanyák hasznos és segítő tanácsokat szakemberektől, valamint megoszthatják egymás között jó gyakorlataikat, praktikus gyakorlataikat.

Kamaszcsoport

Ezek a foglalkozások olyan 12-17 éves gyermekek számára lesz segítség, akiknek nehézséget okoz a kortársaikkal való kapcsolat kialakítása, a velük való kommunikálás, a pályaválasztás, vagy a társadalmi normák betartása.

Gyermekeit/gyermeküket egyedül nevelő szülők csoport

Egyszülősként sokféle probléma merül fel, amit nehéz egyedül megoldani. A közösség erőt, információt ad, benne van a kapcsolati tőke, és az egymást segítés lehetősége.

Bántalmazott nők önszorgató csoport

Ennek a csoportnak az elsődleges célja, hogy a traumatizált nők át- és kibeszélhessék egymás között a nehézségeiket, egymással megoszthassák tapasztalataikat és lelki támogatást nyújtsanak egymásnak szakemberek segítségével.

Gyermekjogi védelem

Az önkormányzat továbbra is kiemelt figyelmet fordít a gyermekek jogainak védelmére. A Hintalovon Alapítvánnyal 2021. évben is keretszerződést kötöttünk, ennek keretében rendszeresen fogadóórákat tartanak az intézményekben.

Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsőde

Játzócsoporthoz a szülői kompetenciát fejlesztő, támogató programok továbbfejlesztése.

Minőségi szakmai munka színvonalának megtartása.

Az ellátottak igényeihez, szükségleteihez igazodó további jó színvonalú ellátás biztosítása az alapellátás és sokféle szolgáltatásaink keretein belül, ehhez a megfelelő személyi, tárgyi feltételek biztosítása.

Jó hangulatú, családbarát intézmény és munkahely biztosítása, melyben az ellátottak és az ellátók is jól érzik magukat, terepintézményként is megfelelni a szakmai elvárásoknak.

6. BÜNMEGELŐZÉSI PROGRAM FŐBB PONTJAINAK BEMUTATÁSA, VALAMINT A GYERMEKKORÚ ÉS FIATALKORÚ BÜNELKÖVETŐK SZÁMÁNAK AZ ÁLTALUK ELKÖVETETT BŰNCSELEKMÉNYEK SZÁMÁNAK, A BÜNELKÖVETÉS OKAINAK BEMUTATÁSA

A város rendelkezik bűnmegelőzési koncepcióval, melyet Budaörs Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Képviselő-testület 41/2006. (II.17.) ÖKT. sz. határozatával fogadott el. A koncepció azt az elvet rögzíti, hogy a közbiztonság kezelésének a megelőzési felfogás az alapja.

Az alábbi célokat, prioritásokat fogalmazza meg:

Általános cél: az objektív és szubjektív biztonság közelítése és javítása

Prioritások:

- o a közterületek rendje (a közterületeken történő bűncselekményeket a lakosság közvetlenül érzékeli és védekezési lehetőségei is korlátozottak, ezért egyik legfontosabb feladat az olyan terület, nyilvános hely rendjének biztosítása, melyet bárki igénybe vehet és az egyes állampolgár saját védelmét nehezen tudja megoldani)
- o a bűnözés utánpótlási bázisának csökkentése (a megelőzési munkában a halmozottan hátrányos helyzetűekre, a veszélyeztetett gyermek és fiatalkorúakra, illetve a visszaesőkre kell koncentrálni elsősorban)
- o a helyileg aktuális kedvezőtlen tendenciák megállítása (pl. ilyen a közlekedési balesetek, „feketemunka”, kábítószeres bűnözés stb.)
- o a település közbiztonságának javításához szükséges minimális rendőri jelenlét biztosítása.

6.1. A budaörsi gyermekkorú és fiatalkorú bünelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bünelkövetés okainak bemutatása

6.1.1. A gyermekkorú és a fiatalkorú bünelkövetők száma, az általuk elkövetett bűncselekmények

A KSH legutolsó (2020) elérhető adatai szerint az elkövetés helye szerint Budaörsön az érintett korcsoportban alábbi esetszámokban voltak bűncselekmények:

REGISZTRÁLT ELKÖVETÉSEK SZÁMA (ELKÖVETÉS HELYE SZERINT – BUDAÖRS)	ESETSZÁM
FIATAL FELNŐTT (18-24 ÉVES)	47
FIATALKORÚ (14-17 ÉVES)	33
GYERMEKKORÚ (14 ÉV ALATTI)	1

TeIR-KSH STAR adatok

Jellemző elkövetések típusai: lopás, könnyű és súlyos testi sértés, visszaélés kábítószerrel, rablás

6.2. BUDAÖRSI RENDŐRKAPITÁNYSÁG GYERMEKVÉDELEMMEL, PREVENCIÓVAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGE

(Készült: a Budaörsi Rendőrkapitányság 2021. évben végzett munkájáról,
a közbiztonság érdekében tett intézkedésekről beszámolója alapján)

6.2.1. Család- és gyermekvédelemi tevékenység, valamint a hozzátartozók közötti erőszak helyzetének bemutatása

A családsegítő szolgálatokkal, gyámhivatalokkal, illetve a civil szervezetekkel folyamatos kapcsolatot ápolunk. A bűnmegelőzési előadó és a települések körzeti megbízottjai részt vettek a szakmaközi megbeszéléseken – mint jelzőrendszeri tag. A kapcsolattétel során tájékoztatást kapunk a veszélyeztetett célcsoportokról, hatósági ügyekben kölcsönös az információcsere. Kiemelt figyelmet érdemel a családon belüli erőszak vizsgálata, mely

kriminalizált formában legnagyobb számban a testi sértés, a kiskorú veszélyeztetése, a kapcsolati erőszak, valamint a zaklatás deliktumaként jelenik meg. A kiskorú személyek eltűnésével kapcsolatos ügyek vizsgálata során az évben nem volt olyan eset, amikor az eltűnés okaként családon belüli erőszak merült volna fel.

A Budaörsi Rendőrkapitányság vonatkozásában elmondhatjuk, hogy jelenleg nem folytatunk körözési eljárást kiskorú személy eltűnése miatt.

6.2.2. Gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység értékelése, ezen belül a Rendőrség iskolai prevenció programjai

A fenti szervezetekkel való jó kapcsolatnak köszönhetően a településeken megtartott nyári táborokba meghívást kaptak a bűn- és balesetmegelőzési előadók, mely felkéréseknek örömmel tettek eleget.

A Pest Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya által meghatározott „fix világnapokra” épülő időintervallumban az óvodákban, általános és középiskolákban rendszeresen tartottak figyelemfelhívó, tájékoztató órákat az előadók. Kiemelkedő oktatási témák az internetbiztonság, a bullying, a cyberbullying, az iskolai erőszak, a lopások megelőzése és a biztonságos közlekedés.

Nagy figyelmet fordítunk a pályaaorientációs napokra, melynek keretében lehetővé tettük a diákok számára a kapitányság bemutatását, látogatását.

Az iskolák kérésére baleset-megelőzési órákat tartottunk, a veszélyhelyzeti normák betartásával. A nyári időszakban létesített napközis táborokban megjelentünk, és a kapitányság épületét, valamint a megyei kutyás szolgálatot is bemutattuk a gyermekek részére.

Szeptember hónapban a szolgálatos állomány a közterület-felügyelők, valamint a polgárőrség segítségével hajtotta végre az iskolák környékének ellenőrzését, elsősorban a közlekedés-biztonság fenntartása érdekében. Segítették a gyalogosok közlekedését, valamint felhívták a járművezetők figyelmét az iskolák környékén megnövekedett gyalogosforgalomra.

6.2.3. A kábítószer prevenció helyzete

Fontos hangsúlyozni ezen téma kapcsán, hogy a rendőrség kábítószer bűnözéshez kapcsolódó hatósági fellépése általánosságban kontrasztot mutat a prevenció, a függők segítése, a társadalmi problémák kezelése tárgykörével. Míg ugyanis a megelőzés, gyógyítás folyamata során csakis az őszinte, problémafeltáró beszélgetés az előremutató, addig a rendőrségnek a fogyasztás kriminalizáltsága miatt hivatalból kell esetlegesen ilyen felmerülő adatok alapján büntetőeljárást kezdeményeznie.

Több oktatási intézményben tartott a bűnmegelőzési előadó drogprevenció előadást a Kábítószer Ellenés Világnap alkalmával. Az előadások során azt kívántuk elérni, hogy a gyermekek tudjanak és akarjanak nemet mondani, ha felkínálják nekik a kábítószer fogyasztás lehetőségét. Területünkön több intézmény tartott „Egészségnap”-ot, melynek során bemutatásra került a „kábítószer szemüveg” – mely a rendezvényeinken mindig nagy sikert aratott.

Kiberbiztonság bemutatása

A kiberbiztonság tárgykörére az iskolákban megtartott internetbiztonsági előadás kapcsán tértünk ki. Felhívtuk a figyelmet az internet veszélyeire: internetes vásárlás, internetes játékok, letöltések, szelfik, fotók feltöltése, tartalom megosztása.

Az iskolaőri tevékenység bemutatása

A Budaörsi Rendőrkapitányság illetékességi területén iskolaőr nem lát el szolgálatot.

„Az iskola rendőre” program

„Az iskola rendőre” program keretében a 2021/22-es tanévre a Budaörsi Rendőrkapitányság illetékességi területén kijelöltük az iskolarendőr-koordinátort és az iskolarendőröket, akiknek elérhetőségét és az általuk felügyelt iskolák beosztását megküldtük a Pest Megyei Baleset-megelőzési Bizottság részére. Kapitányságunkon 26 fő iskolarendőr kerül kijelölésre. Tájékoztatjuk az iskolarendőröket a 2021/22. tanévben végrehajtandó feladatokról, valamint elláttuk őket naplóval. Az iskolarendőr plakátok kihelyezésre kerültek a tanintézményekben.

6.2.4. Az oktatási intézményekkel, civil szervezetekkel folytatott együttműködés helyzete

Az illetékességi területen működő valamennyi oktatási intézménnyel, civil szervezetekkel igyekszünk a kapcsolat felvételére, együttműködésre. Az óvodákban, iskolákban a bűn- és balesetmegelőzési előadók találkoznak az ifjúsággal, valamint a kijelölt oktatási intézményekben az iskolarendőrök útján tartjuk a kapcsolatot. Örömmel tapasztaltuk, hogy a közbiztonsági konzultációs fórumon részt vett az Érdi Tankerületi Központ igazgatónöje, valamint több oktatási intézmény vezetési is képviseltette magát.

Összegzés, a jövőre vonatkozó elképzelések, javaslatok

Meglátásunk szerint kiemelkedő probléma, hogy a gyermekek felügyelet és kontroll nélkül használhatják a „kütyüket”. Minden nem nekik való tartalom azonnal és korlátozás nélkül elérhető számukra. A szülők felügyelet hiányában nem magyarázzák el a látottakat a gyermekeknek, így azok nyers informácóként épülnek be a tudatukba.

A jelzőrendszer többi tagjának ha van lehetősége tartson előadást a gyermekeknek. A rendőrség részéről a Budaörsi Rendőrkapitányság ezt megteszi, de fontosnak tartanánk, hogy a jelzőrendszer többi tagja is elmondja, hogy milyen bajt okozhatnak maguknak a fiatalok.

**7. A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZAT ÉS A CIVIL SZERVEZETEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS
KERETÉBEN MILYEN FELADATOK, SZOLGÁLTATÁSOK ELLÁTÁSÁBAN VESZNEK RÉSZT CIVIL
SZERVEZETEK**

Budaörsön közel 140 civil szervezet működik. Budaörs Város Önkormányzatának Képviselő-testülete fontos feladatának tekinti a helyi feladatok végrehajtásában résztvevő civil szervezetek támogatását. A civil szervezetek támogatása az önkormányzati költségvetésen keresztül, illetve működési támogatásként pályázati úton valósul meg.

Budaörs Város Önkormányzata a 2021 évben 12 500 eFt támogatást biztosított a budaörsi civil szervezeteknek. A pályázat keretében budaörsi civil szervezetek számára nyújtott kifejezetten a működésükhöz támogatást, annak érdekében, hogy a szervezetek fent tudják tartani alaptevékenységüket és működésüket.

Biztosította számunkra, hogy az alapvető működési költségeiket (könyvelő, bank, nyomtatvány, terembérlet, irodaszer stb.) finanszírozni tudják így lehetőségük nyílt arra is, hogy a nyári időszakban egy-egy közösségépítő programot, tábort vagy kirándulást is meg tudjanak szervezni.

A civil szervezetek főként a város kulturális, szabadidős tevékenységének szervezésében vesznek részt. A gyermekek szabadidő hasznos eltöltéséhez nyújtanak segítséget.

Budaörs, 2022. május „ .”

Wittinghoff Tamás
polgármester

